

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

500 holdig 1/2 q buza egyenértéke	1	1000	2	1500	3	2000	4	2500	5
3000	6	3500	7	4000	8	4500	9	5000	10
5000	11	5500	12	6000	13	6500	14	7000	15
7000	16	7500	17	8000	18	8500	19	9000	20
9000	21	9500	22	10000	23	10500	24	11000	25
11000	26	11500	27	12000	28	12500	29	13000	30
13000	31	13500	32	14000	33	14500	34	15000	35
15000	36	15500	37	16000	38	16500	39	17000	40
17000	41	17500	42	18000	43	18500	44	19000	45
19000	46	19500	47	20000	48	20500	49	21000	50
21000	51	21500	52	22000	53	22500	54	23000	55
23000	56	23500	57	24000	58	24500	59	25000	60
25000	61	25500	62	26000	63	26500	64	27000	65
27000	66	27500	67	28000	68	28500	69	29000	70
29000	71	29500	72	30000	73	30500	74	31000	75
31000	76	31500	77	32000	78	32500	79	33000	80
33000	81	33500	82	34000	83	34500	84	35000	85
35000	86	35500	87	36000	88	36500	89	37000	90
37000	91	37500	92	38000	93	38500	94	39000	95
39000	96	39500	97	40000	98	40500	99	41000	100

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
Kiadásért felelős: Szilassy Zoltán
az OMGE igazgatója
Felelős szerkesztő: Buday Barna
Társaszerkesztő: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. S. Telefon: József 51-05

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenn tartásával apr.-jun. negyedévre.
OMGE-tagoknak a tagsági díjon kívül 30.000 K
Előfizetőknél negyedévre 60.000 K
Egyes szám ára 4.000 K

Külföldre a fenti árak kétszerese
Előfizetéseket napkénti negyedéves szerinti fogadunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Ühöl-ut 25. Telef.: József 99-32

TARTALOM:

Elhanyagolt gazdasági üzletágak. (Benkő Pál)
A gabonaszemragó bagolyféle I. (Jablonski József)
Gazdasági hitel nélkül nem oldható meg a községi tenyészapaállat beszerzése. (Westsik Vilmos)
Új rendeletek.
Gazdatársadalmi mozgalmak.
A gazdaközönség köréből.
Tanulmányi kirándulás a Hortobágyon. (W-n dr.)
A mezőgazdasági helyzet és a vetések állása.
Vegyes közlemények.
Társasági közlemények.
Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

Meghívó.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztálya a földművelésügyi minisztérium engedélyével és támogatásával a Csanádmegyei és Makóvárosi Gazdasági Egyesület közreműködésével június hó 19., 20. és 21-én Makón és Mezőhegyesen tanulmányi kirándulásokkal kapcsolatosan

állattenyésztési vándorgyűlést

rendez, amelynek programja a következő:

Június hó 18. Szerda. Indulás Budapestról a nyugati p. u. ról d. u. 16 óra 15 p-kor a szegedi gyorsvonattal. Érkezés Makóra 21 óra 22 p-kor. Éjjeli szállás Makón.

Június hó 19. Csütörtök. A Makón rendezendő mezőhegyesi tájfajta lódíjazás és kiállítás stb. megtekintése. (A részletes programot később fogjuk megállapítani).
Indulás este 21 óra 42 p-kor Makóról, érkezés 23 óra 01 p-kor Mezőhegyesre. Éjjeli szállás Mezőhegyesen.

Június hó 20. Péntek. Reggeli 6 óra 45 p-kor a Ménésintézet Kaszinóban. Indulás reggel 7 órakor kocskikon a 18. sz. majori szimmentáli tenyésztés, eladó bikák, uradalmi törzsménes, 35. sz. majori magyar törzsgulya, 32. sz. majori bizóköristálló, rambouillet pepiner anyajuhász és bárányok, kendergyár és villanytelep, 29. sz. majori szimmentáli tenyésztés, 13. sz. gulyaistálló növendék magyar bikák, 11. sz. majori szimmentáli tenyésztés megtekintésére. Ebéd 13 órakor a Ménésintézet Kaszinóban. Délután 15 órakor indulás kocskikon a 22. sz. kis Nómus anyakancaménes, 69. sz. ménes-istálló mensesikó évjáratok, 90. sz. sertésfiadztató, 73. sz. ménesben kancacsikó évjáratok, 20. sz. ménesben angol félvér anyakanc menses megtekintésére. Este 20 órakor vacsora a Kaszinóban. Éjjeli szállás Mezőhegyesen.

Június hó 21. Szombat. Reggel 7 órakor kocskikon indulás a 39. sz. majori szimmentáli növendék bikák, 41. sz. sertésfiadztató, 45. sz. gazdasági ménes, kancacsikó évjáratok, 45. sz. gulyaistálló, magyar úszógulya, 55. sz. istálló magyar montafoni keresztelésű tenyésztés, elevátor, 24. sz. sertésfiadztató, 19. sz. erdőben fácnézetés megtekintésére. Ebéd 13 órakor a Kaszinóban. Délután 15 órakor a ménes központjának megtekintése, törzsménes elővezetése, vásártól mének megtekintése. 20 órakor vacsora a Ménésintézet Kaszinóban. Éjjeli szállás Mezőhegyesen.

Június hó 22. Vasárnap. Visszatérés. Indulás Mezőhegyesről reggel 3 óra 10 p-kor vagy 8 óra 34 p-kor (eset-

leg előző este 20 óra 50 p-kor), érkezés Budapestre Szegeden át d. e. 10 óra 05 p-kor, illetve este 20 óra 40 p-kor, (estélti indulás esetén reggel 6 óra 35 p-kor).
A vándorgyűlések időpontját és tárgysorozatát pótlólag fogjuk közölni.

A mezőhegyesi és makói vándorgyűlésen és kiránduláson való részvételi szándékot kérjük *mielőbb*, legkésőbb azonban június hó 13-ig az OMGE titkári hivatalával közölni. Az elszállásolás és kocsin való továbbítás lehetőségeire való tekintettel a résztvevők száma korlátozva van; túlnagyszámu jelentkezés esetén a jelentkezés sorrendje a mérvadó. Mivel a múlt években rendezett vándorgyűlésekre sok olyan jelentkezés történt, amelyet később lemondottak, kérjük, hogy csak azok jelentkezzenek, akik a kirándulásra biztosan el is tudnak jönni.
Budapest, 1924. június 2.

Döry Hugó s. k., az állattenyésztési szakosztály elnöke.

Felhívás a gyapjutermező gazdaközönséghez.

A gazdaközönség a gyapju-aukciókat az utolsó időkben alig vette igénybe. A budapesti gyapju-aukciókat rendező vállalat, okulva a tapasztalatokból, elhatározta, hogy az idén a budapesti gyapju-aukciót csak abban az esetben tartja meg, ha a gyapjutermező közönség kellő érdeklődést tanúsít s így előreláthatóan a kivánt siker biztosítja lesz.

Az OMGE felfogása az, hogy a gyapju-aukció intézményében, melyet egyesületünk létesített és amely egyesületünk ellenőrzése és felügyelete alatt áll, olyan fontos értékesítő és a gyapjuárak kialakulására irányító ható szervet birunk, amelyet nem szabad télenységben hagyni. Mivel azonban az OMGE sem zárkozhat el annak belátása előtt, hogy a budapesti gyapju-aukció csak akkor tartható meg, ha az előreláthatólag sikerrel jár, mert a külföldi vevőközönséget csak akkor szabad a budapesti gyapju-aukcióra meghívni, ha azon megfelelő minőségű gyapju kerül forgalomba.

Felszólítjuk a gyapjutermező gazdaközönséget, nyilatkozniuk a lehető leggyorsabban arra nézve, hogy hajlandók-e és milyen mértékben a budapesti gyapju-aukcióban résztvenni.

Ezek a nyilatkozatok csak tájékoztatásunkra valók s azt a célt szolgálják, hogy az OMGE a beérkezett válaszokból megállapíthassa, vajjon a budapesti gyapju-aukció előreláthatólag elegendő mennyiségű gyapju fog-e megjelenni. Ha az OMGE megfelelő érdeklődést fog tapasztalni, megteszi a kellő lépéseket azért, hogy a gyapju-aukciót rendező vállalat a budapesti gyapju-aukciót *mielőbb* megtartsa, amire annyival is inkább szükség van, mert a gyapju-piac az utóbbi hetekben igen erős volt az ellanyulás, részben a nagy pénzhány miatt, részben a világpiacon jelentkező általános irányzat hatása alatt.

A nyilatkozatokat egyszerű levelezőlapon kérjük az OMGE mezőgazdasági ipari és kereskedelmi titkári hivatalának címezve (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.) sürgősen beküldeni.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Igazgatósága.

Elhanyagolt gazdasági üzletágak.

Abból indulok ki, hogy a régi Nagy-Magyarországon felét sem természeteltük annak, amit Istentől amnyi minden jóval megáldott földünkön természetünk volna. Most látjuk csak, hogy milyen gazdagok voltunk akkor. Most, mikor a nyomorúság minden oldalról körülvesz, kezdünk arra gondolni, hogy a régi külterjes gazdálkodás jövedelme a fokozódott terhek viselésére nem elegendő.

A többtermelésnek ezer utja, módja van. Ez alkalommal nem arról szölok, hogy a veszteséggel üzőtt állattenyésztést, az ország feidarabolásával elvesztett fötényezőket (kaszálók, legelők) hiban hogyan lehetne jövedelmesebbé tenni, vagy hogyan lehetne okserü talajműveléssel, trágyázással az ötmázsás országos buzaállagot megkészszeretni, hanem azokra a kisebb, nem méltott gazdasági ágakra akarok rámutatni, melyek több hasznot nyújthatnak a gazdasági főágaknál. Iyenek a gyümölcstermesztés, baromfi-tenyésztés, méhészet, halászat és ezekkel kapcsolatos üzemek.

Ha Csonka-Magyarországon számbavennők azokat a ma kevés hasznot adó, alig kultivált területeket, melyeken gyönyörű és milliárdokat termő gyümölcsösöket létesíthetnénk, aránylag kevés költséggel, meglepő számokra találunk.

A Mátra, Bakony, Vértes, legtöbbször közbirtokosságok kezén levő védettebb lankái, hal még rossz erdőt sem látunk, hanem értéktelen gyombokrok uradják az ezer holdakat (közlegelőknék csufolják őket), mind kincsesbányák lennének, ha megfelelő gyümölcsfákkal ültetnők be.

Hogy vitába ne keveredjem a sikertelenül próbálkozottakkal, sietek megjegyezni, hogy én úgy értem a nagy gyümölcsösök létesítését, hogy a területet (talajt, klímát) jól megvizsgáljuk, az odaillo fajtákat megválasztjuk, a gyümölcsfákat kellő időben, szakértelmel, pontosan kijelölt hálózatban elültetjük és ápolásukról gondoskodunk. A gyümölcsfák közötti területen a fának nem irtó növényeket természetünk, melyeknek hasznából fedezzük a gyümölcsös beállítási költségeit addig is, míg a gyümölcsfák teremni kezdenek.

Negyedszázad évet meghaladó gazdasági gyakorlatom alatt Erdélyben sok barátomnak csináltam szivességből nagyobb gyümölcsösöt (5-60 holdasokat), sőt községi közlegelőknön is létesítettem hasznos gyümölcsösöket. Vajjon szolgálják-e utóbbiak azt a célt, amelyre terveztem, hogy a községek pótadóját fedezzék? Vagy a szép fiatal gyümölcsfákat leragatták kecskével az oláhok azóta, azt nem tudom.

Csakis nagybani termesztésre alkalmas, világpiacon is keresett, jól fizetett gyümölcsfajtákat ajánlok nagy-

Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága Budapest
 Telefon: 107-84, 129-14, 129-15. VI., Vilmos-császár-ut 65. sz. Széghely: „MEGALÉR” Budapest

Felkötés és képviselet:
 Sopron: Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága, Sopron. Széghely: „Megalér” Sopron.
 Wien: Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága Wien, St. Marx. (Viehverwertungsgesellschaft Ungarischer Landwirte) széghely: „Megalér” Wien.
! Gazdatársadalmi intézmény !

Foglalkozik: Szarvasmarha, sertés, juh, lo, továbbá szőlő és más részletek belsőleg és külföldön, biológiai értékelésével. Állattenyésztés, állatgyógyászat, állat- és ember-egészségügy. Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest-Ferencváros-Mérvárosi és Soproni. Wien, St. Marx. Sertésnél: Budapest-Ferencváros-Sortésvásártér. Sopron. Wien, St. Marx. Szőlőnél: Budapest-Ferencváros-Sortésvásártér. Sopron. Wien, St. Marx. Szőlő- és állattenyésztés és állat- és ember-egészségügy. Mindenemű állatgyógyászat legelőnyösebben lebonyolítunk.

bani termesztésre. Hyen a dió, téli alma, sárgabarack és szilva. Olyan fajta gyümölcsöt, melynek szedése, értékesítése költséges és kockázatos, a kisebb házikert részére tartom alkalmasnak.

Félmagastörzsű fát ültessünk, mely vadalanyon nőtt, nem magas, de nagy koronát ad. Erről a hernyót, termést könnyű leszedni. A magastörzsű fa utak mellé, kaszálókra, legelőkre való.

A gyümölcsfákat vegyesen szoktam ültetni, rövid életűt a hosszabb életű közé, hogy a terület kellőképpen ki legyen használva anélkül, hogy a fákat egymás nyakára ültetném.

Ahol a talaj és klíma engedi, ott az almát és barackot lehet felváltva ültetni. A sárgabarack 12-15 éves korában kiteremvén magát, kidobódik, azután marad az almafa, mely 30-35 éves koráig is jól terem. Zordabb klímájú helyen az alma közé, barack helyett, szilvát kell ültetni.

Ha évszázadra tervezünk enyhe klímájú dionak is alkalmas talajjal bíró területen gyümölcsöt, akkor lehet diót, almát, sárgabarackot ültetni vegyesen. A barack 12-15 évig, az alma 30-35 évig él s ha mindkettő kijön, marad a dió, mely hosszú élete végén értékes fájával rengeteg haszonhoz juttat.

Egy ilyen gyümölcsös alapját vettem meg egyelőre 3 holdon a vezetésem alatti álló kisgazdaságban, Gödöllőn. Sajnos, a száraz évekkkel nagy küzdelem volt, sok pótlásra van szükség.

A fákat hármass hálózatban ültettem (dió-, alma- és sárgabarackfákat) egymástól kellő távolságban. A fák közé, szép, egyenes sorokban burgonyát vettem, mert a fa jobban fejlődik ha alatta a föld porhanyitva van.

A diófák egymástól 10 öl távol vannak minden irányban. Egy kat. hold földre 18 dió, 56 alma, 72 sárgabarack ültetődik, tehát összesen 446 fa. Ezek a gyümölcsfák nincsenek egymásnak terhére, mert a legkisebb távolság a fák között 2 1/2 öl.

Amint a fák nőnek és nagyobb területet igényelnek, csakhamar kikerül a rövidebb életű és helyet ad a nagyobb fák terjedésének anélkül, hogy a sor vagy beosztás szabályosságában hiba esnék.

Egy ilyen gyümölcsös, ha a fák termőben vannak, rengeteg jövedelmet ad. Pl. egy drb kifejlett sárgabarackfa átlagos évi termését 20 kg.-ra tehetjük; 1 kg. sárgabarack ára előreláthatóan 15,000-20,000 kor. lesz, tehát egy fa nyershozama 300,000 K., 72 fa hozama 21,600,000 K. Mikor az alma is terem átlagban 30 kg.-ot (egy nagy almafa jobb esetben néhány mázsát terem), 56 fa 1680 kg.-ot, melynek kg.-ját 20,000 K.-ra tehetjük (január-márciusban 1 kg. jó alma ára 40-50,000 K. volt), lenne az almafák nyershozadéka 33,600,000 K. Eszerint ez a kétféle fa hoz 1 hold területen 55,200,000 koronát. Ebből vonjunk le mindennemű termelési költséget és akkor is marad legalább tizszer annyi tiszta haszon, mint a buza, tengeri, dohány termesztésén.

Tultermelésről egyáltalán nem kell félni. Ha nyersen nem lehetne a gyümölcsöt jól eladni, feldolgozva eltartható, később nagyobb pénzt kapunk érte. A barack kidobása előtt kedvező esetben a dió már hoz fánkint néhány kilogrammot, tehát ez is fokozza a termést. Amikor a sárgabarack kijött a gyümölcsösből, az alma és dió biztosítja a 10-szeres buza hasznót.

Nem akarok senkit egyoldalú számításokkal félrevezetni, ezért a gyümölcsös betelepítésével járó nagyobb kiadásokat sem hallgatom el. Egy oltvány ára 20,000 korona. Szállítási és elültetési költségekre még számíthatunk ennyit, így egy kat. holdra való 146 fa beültetve 5,840,000 koronába kerül. Ehhez számítsunk még néhány évi kamatvesztést, kivesszünk fák pótlását, gondozást, mindent nagy aron, akkor sem kerül egy kat. hold gyümölcsös többbe, mint amennyit egy évben jövedelmezhet.

Mikor egy kat. hold jó homoki szőlőt 1060 K.-ért adtak örök aron, az évi termelési költség 1 holdon 100 K. volt, a termés pedig 30-40 hl. must; akkor is jövedelmezőbbnek tartottam a helyes alapon létesített gyümölcsösöt a szőlőnél. Ma pedig, amikor a szőlőművelés költségei hatványozódtak, a bor ára ezzel lépést nem tart, határozottan állítom azt, hogy a gyümölcsstermelés a jövő.

Az emberek türelmetlenek, nem szeretnek hosszú lejáratu üzemekbe pénzt fektetni. A nagypénzüek nehéz papírt vesznek, melyen óránkint nyerik a milliókat, majd — vesztik is. Bármilyen jó, biztos hasznót hozó gazdasági vállalatba senki sem fektet pénzt, így hever parlagon igen sok értékes gazdasági terület és jövedelmező üzletág tőke és tudás híján. Hiszem, hogy ez nemsokára megváltozik és a hazárdjátékból megmentett pénzek helyes irányu termelésre fognak fordítódni.

A nagybirtokok vagy a közbirtokosságok egyedül is képesek volnának fokozatosan ültetve, néhány százholdas gyümölcsösöt létesíteni. A pénzemberek társulva, részvénytársasági alapon is csinálhatnának ily jövedelmező vállalatot. Utóbbi esetben egyszerű volna állattenyésztéssel, növénytermeléssel, baromfitenyésztéssel, méhészettel s ha a hely engedi, halastó-váltógazdasággal is összekötni a gyümölcsösöket.

Ha néhány ezer holdon létesítünk ilyen, igazán többtermelési gazdaságot, még abba a kellemes helyzetbe is juthatunk, hogy a más gazdasági ágak addig is meghozzák a befektetett tőke kamatait, míg a gyümölcsfák termésbe fognak és milliókat jövedelmeznek. A termelési költségeket apaszthatjuk, ha tömegbe vesszük, vagy magunk neveljük az ojtványokat s egyáltalán kibaszaljuk a nagyüzemek előnyös helyzetét. Viszont az értékesítést is jövedelmezőbb alpra tudjuk fektetni, ha nagy telekben adunk el, vagy házilág dolgozzuk fel a gyümölcs egy részét finom aszalványoknak, iznek pálinkának.

A baromfitenyésztés, méhészet, ugyszólván kiegészítik ezt a gazdaságot. A baromfi a gyümölcsösben irtja a rovarokat s anélkül, hogy a köztes növényekben kárt tenne, nagy hasznót ad. Hasonlóképpen a méhészet is nélkülözhetetlen egy nagy gyümölcsösben. A virágok beporzását a méhek eszközölik, tehát a gyümölcsstermetést biztosítják. A virágoktól elhordott por, méz általuk feldolgozva és konzerválva, mint gyógyszer és táplálék fizeti ki dusan a ráfordított, elenyésző csekély kiadást.

A völgyekben lefolyó kispatak vize gátakkal felfogva, aránylag kevés költséggel, árkokkal, szilpekkkel, sok hasznót adó halastóvá alakítható, melynek kat. holdja, ha csak 40 kg. pontyot terem is évenként, tekintettel a magas halárakra és aránylag kevés termelési költségre, legalább is ad annyi hasznót, mint a legjobb földön termesztett buza.

Hogy félreértés ne legyen, ki kell jelentenem, hogy én nem vagyok ellene a szemtermelésnek s a buzát csak úgy vettem fel mértéknek, mint gazdátársaim a csiznához szokták mérni a tej árát. Van azonban aggodalmam a tulhajtott szemtermeléssel szemben. Ropit a tengeralatti háboruban elpusztított hajótereket s maholnap a versenyt fel kell hogy vegyünk a tengerentuli államok tömegcikkeivel. Foszfórban, káliumban, nitrogénben szegény talajunkon és a sok helyen visszamaradt ósdi termelési móddal gazdálkodva, hogy hogyan bírjuk ki a versenyt? — Azt nem tudjuk!

Eppen ezért nem lehet eléggé dicsérni azokat a hazafiasan gondolkozó nagybirtokosokat, kik a számítás nélkül, könnyelműen, potom aron haszonbérbe adott birtokrészeket a kizsárolás előtt veszik vissza házikelésbe s a gazdasági akadémia padjain, a szegényebb sorsuakkal ilve, szorgalmasan tanulják azt a mesterséget, mely az ország főfoglalkozása s melynek tudása ad bátorságot, kedvet, sikert az ország megmentésére irányuló nagy munkában.

Gödöllő.

Benkő Pál,
m. kir. gazd. felügyelő.**ÁLLATORVOSI BELGYÓGYÁSZAT**

Ira: Dr. BUTYRA FERENC és Dr. MAREK JÓZSEF

I. kötet: Fertőző betegségek, 168 képpel a szövegben és színes melléklettel. Második, javított és bővített kiadás. Ára 56.500 kor. és postaköltség.

"Patris" r.-i. könyvcsatló, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

A gabonaszemrágó bagolypille.

(Hadena tritici L., vagy régebben: Hadena basilinea Fb.)

I.

Az elmúlt nyáron, kivált amikor az új vetőmag került forgalomba, az 1923. évi termésű búzavetőmag ellen némely helyen panasz támadt, hogy hibás. Sokan csak esépléskor kapott erőművi sérülést (egyszerű géptörést), mások valamely rovarnak megszokott rágását sejtették benne, mint amilyen rágás néha a bundás bogártól (a szőrös rózsabogártól, *Cetonia hirta*-tól), máskor és ebben az esztendőben is gyakran előforduló gabona futrinka (*Zabrus gibbus*) kifejlődött alakjától, vagy éppenséggel az új búzakafaszt körül dongó gabonaszapolyok (*Anisoplia*-fajok) némelyik fajától ered. Sőt, akadt eset, amikor arról volt szó, hogy ez a rágás a magtári zsisziktól (*Calandra granaria*, vagy *Sitophilus granarius*-tól) származik. Ha az előbbi esetekben még szó lehetett vitáról, amennyiben a buza is és a felsorolt kártevők is 1923. tavasza végén, nyara kezdetén már a mezőn találkoztak és e rovarok csakugyan hozzáférhettek a búzakafaszhoz és a búzaszemhez: de a zsiszik esetben az már csakugyan nehéz dolog, hogy elihető lehessen! Vége is a buza, mint kész mag, vagy ha úgy tetszik, mint kész áru, legfőkébb július végén kerülhetett a magtárba s augusztus végén mint vetőmagnak már uton is kellett lennie, hogy idejében eljussan a vetőmagra szoruló gazda kezébe. Ez az idő, amely itt a búzára esik, hogy ezt a magtárban tölthette, rövid arra, hogy a buza annyira megsziksikesedjék, mint amennyire az 1923. évi és álitólag zsiszikes buza volt. Ki kell emelnem azonban már előre is, hogy jelen esetben nem a „zsiszikes”, tehát a sérült szemek száma, hanem a sérülés minősége a döntő.

Tudnunk kell, hogy a magtári gabonasziszik, de a vele egy helyen élő rizsziszik is, igen hosszú életűek és aránylag keveset szaporítanak. Minthogy azonban hosszú életűek, számuk a magtárban, ahol pl. csobban, rostáljában, de kivált idejében el nem takarított piszokban, hulladékokban, szemárad stb.-ben állandóan élhetnek, évről-évre megmarad és csakhamar, mondjuk 2-3 év mérsékelt tisztasága esetén annyi lehet, hogy azután igen gyakori vendég a magtárfalon és sűrű lakó-, fogyasztó a gabonagarmadában is.

Ilyen esetben nem kell talán csak egy-két hét, hogy a zsiszik behurcolkodjék a magtárba hordott friss búzába, rozszba, árpbába és nem kell más, csak hogy a raktári piszokot megpiszkaljuk, a söpredéket pedig egyik helyről a másikra átlapátoljuk s ime az utrakelő zsiszik csakhamar eltalálja a helyes irányt és dehogyan is megy oda és marad ott, amerre seprák: ellenkezőleg, tart a friss és zsisziktól még tiszta búzába, rozszba és mi másha.

E szerint a zsiszik igen is bekerülhet az új gabonába s eszik is majd belőle már az aratás évében, de a tőle eredő kár semmiesetre sem lesz olyan, mint amilyen az amelyet ez évben már nyáron némely helyen már 1923. évi zsiszik-kárnak tartottak! Más képe van annak a kárnak, amelyet 6-7 hét lefolyása alatt a búzában a zsiszik-bogár és más, amelyet a zsiszik-bogár lárvája 3-4 hónap alatt tesz. Mintogy mostani soraimban nem a magtári zsiszikkal akarok foglalkozni, azért ezt a további vizslást nem is folytatom, hanem ismertetni akarom azt a kártevőt, amely az idei buza és talán az árpavetőmagnak is, de inkább az előbbiben, többször és többhelyen előfordult és mint látni fogjuk, sok jó magyar gazdának is a személe került, aki nem tudta, hogy mit kezdjen vele és kártékonynak tartsa-e? Megjegyzem, hogy nem kizárólagos magyar állat, mert honos az Angliában, Németföldön, de kivált a mi tájainkhoz igen

*) A szerző felolvasta a Magyar Rovartani Társaság novemberi szakülésében.

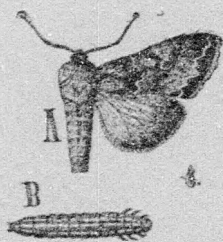
FORDSON-TRAKTOR **AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE: HALTENBERGER VILMOS** **SZÁNT, HAJT, VONTAT**
445 **petróleummal**
legoicsóbb gazdasági erőgép. A világban páratlanul elterjedve. Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságokból.
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. Telefon: Sárospalmy.
A Fordson-Traktorok behozatala és szállítása körül felmerülő időszerű nehézségekre való tekintettel a csavari szántásokhoz szükséges traktorok szállítását már most kérem eszüközni, hogy azok a szükséges időre rendelkezésre állhassanak.

GROZIT ASZFALT-FEDÉLLEMEZ **és KÁTRÁNY-FEDÉLLEMEZ** **fafelszigetelőlemez, facement, carboll-neum, vaslakk és kátrányfestékek**
szállít és mindennemű tetőfedési munkákat vállal, több évi jótállás mellett
GROZIT ASZFALT-ÉS KÁTRÁNYVEGYITERMÉKGYÁR, BUDAPEST
Vároai iroda: V., Kádár-utca 4. szám. • Gyár: X., Gyömrői-ut 44. szám. • Telefon: 67-98

hasonló orosz földön is, azután, ha igaz, Bukovinában és délen, a Duna mentén, Moldvában is: de mint jó magunk, azonképpen a világ többi gazdája és tudósa ugyancsak hadilábon voltunk és vagyunk ezzel a titokzatos rovarral, amelyet tudományos néven eddig leginkább *Hadena basilinea* Fb. vagy *Trachea basilinea* Fb. (1787) neveztünk, de amelyről a svéd *Lampa Sven* azonban már 1902-ben kiderítette, hogy annak helyes neve a régebbi keletű *Hadena (Trachea) tritici* L. (1761)* magyarul nevezhetjük ezt a rovar, minthogy életének, mint látni fogjuk legjellemzőbb vonása, a még a kalászában levő szemnek a meg-rágása: gabonaszemrágó bagolypillének.

Idestova másfél százada, hogy ennek a bagoly-pillefajnak a hernyója a világ mezőgazdaságában kárt. Kárt kisebbet-nagyobbat csak egyes időszakokban tesz. Sokszor, mint látni fogjuk, szokatlan módon mutatkozik, de mindvégig titokzatos! Némely gazda — a magyar is — aki nyitott szemmel nézi a már érő, piruló buzakalászt, észreveheti, hogy a kalászkát valami megfurta, toklásztat valami átragta, szemét pedig megrágtá, sőt néha ki is ette egészen. Ha szerencsése van a gazdának, megtalálhatja a kalásznak már az érlelő, nap pirította színéhez hasonló verhenyesező kis hernyót is, amely, mint látni fogjuk, egy régi angol megfigyelője szerint „vérszívó pióca módjára beleragadt a kalászába” s így igyekszik hozzájutni a táplálékához. Majd ahol hordáskor ponyvával bélelt szekérben hordják a gabonát a mezőről, ott a gabona kirakása után akadhat ugyanilyen — még kis — hernyó a ponyván és a szekér oldalán is. Akadhat a mezőn a keresztben és a kereszt alatt is. Nem ritka csépléskor a cséplőszeletrény falán, kerekén, az alatta kiterített ponyván, amint vagy menekülni igyekszik, vagy valamely helyen zsákutcába kerülve, összetorlódik és nem tud menekülni sem előre, sem hátra. Legszokatlanabb a hernyó előfordulása a magtárban, amikor az a kisépelt és a magtárba behordott, szintiszta magból, a maggarmadából kiszabadul és a magtár falán ide-oda nagy számban tévelyeg. Itt a falon való minden mozdulata elárulja, hogy rosszul érzi magát. A magtáron kívül akadhat a ház falán és a háznak minden olyan helyén-zugában is, ahová szemesgabonát, vagy akár friss ocsut is szokás hosszabb-rövidebb ideig eltartani. Az ilyen helyen is zavarban van ez a hernyó. Életének többi része ismétlem, vagy titok, vagy olyan homályos, zavaros, hogy a valónak a kihámozása igen nehéz és az még ma sem egészen világos.

E hernyó pilléje, tehát kifejlődött alakja (l. a 61. ábra A-b) már régen ismeretes. Felső szárnya vörhenyes, agyagszínsárga, ritkábban szennyes hamuszínű szürke: középső harmada közepén és a külső (a szárny végefelé) szélén, a világos-foltos szárnya-hegye előtt barna-vereses. Tövében erősen kirívó s ezt a pillefajt mindenekfelett jellemző és fekete vonallá (*basilinea*) összefolyó két kis iv van. Barnás, de közepé hosszabban világosabb, harántvonalai közül a külső fogas rajza, a szárnyereken pedig feketés-foltos. Kerek- és vesefoltja is világosabb, ez utóbbi sárgás és hátulsó szeglete aljában fehéres szegélyű. A világos hullámvonal meglehetősen széles, elmosódott és egymás mellé oldalára állított, tompahegyű W betű alakú. Szegélyvonalja feketés kis ivdarabokból van összeróva. Az alsó szárnya

(61. ábra.) A gabonaszemrágó bagolypille (A) és a hernyója (B). Eredeti rajz. A pille természetes, a hernyó kétszeres nagyságban.

szürkés-barna, töve felé világosabb: alul vörhenyes-barnás középponttal és ives sávval. Himjének csáppja igen rövid piila-szörös. 16—19 mm hosszú. *Hernyója* (l. a 61. ábrán B-b) fiatal korában, amikor pl. nyáron még csak 10—12 mm hosszú s amikor még a kalászon él, másszínű és másszínű lesz majd meglelt korában is. A kalászon élő s abban az időben, amikor az talán július elejétől augusztusig a szabadban tartózkodik, majd októberben és talán november közepéig, amikor a magtárban található, ez a hernyó majdnem olyan színű, mint a piros, nappiritotta kalász pelyvájának a színe, azaz igazán vörhenyes-barnás és szennyes-fehéres is. Ez a két szín az állat hátán, fejétől végighúzó sávok alakjában látható. Háta közepén és tőle oldalt még két sáv esontszin, vagy ha úgy tejszik, szennyes-fehér. E közül az öt sáv közül (egy a közepén, kettő-kettő tőle oldalt) legszelesebb az oldalt, közvetlenül a lábak felett haladó sáv; valamivel keskenyebb a háta közepén vonuló, míg az oldalt fekvő felső két sáv (közvetlenül a háti középső sáv mellett) a legkeskenyebb. Az oldalt levő alsó fehér sávban benne fekszenek a fekete lélekzörések is. Eme világosfehér sávok között halad mindkét oldalt két-két barnászörhenyes, de mindenesetre még világosabb sáv. A sávok közül a három fehér (a háti és az oldali két felső) már s nyakpajzson kezdődik, igaz, hogy kissé elmosódottan, mert e nyakpajzs is néha aránylag igen világos-szürkés; majd a hátán folytatódva, a közepé felé szélesbednek és a farfedőn végződnek. A farfedő maga szintén sötétebb. Feje világos-barnás, kb. vagy olyan mint a nyakpajzs, vagy valamivel világosabb színű, egyébiránt fényes. Az öregebb, még ősszel gyorsan növekvő hernyó színe változik: ami rajta az aratás évadán veres-barnás volt, az most mind szürke lesz, sőt az egyes vedlések előtt igen feketés-szürkés is. Felsőszíne a feketés, kerekded, vagy tojás-alaku igen-igen apró foltokról, amelyek szabályosak el vannak helyezve, a szőrszálak egyesével erednek. Az ilyen, még egészen meg nem nőtt hernyó, november haza végén 35 mm vagy még kisebb is. Mondják, hogy a tavasz derekán teljes korában 40 mm is. Bábja, mely állítólag a földben szokott lenni, sötétbarna, fényes, csupasz, fara hegyes két páros tüskével: 16 mm hosszú.

Mint említettem, ennek a kártevőnek már történeti multja van. Életmódjára vonatkozólag a legelső adat 1778-ból való, amikor *Bierkander Klas* a svékus kir. Tud. Akadémiának jelentést tett e pille hernyójának a zabban okozott kártételéről. A kárt és a hernyót annyira pontosan leírta, hogy egy kései utóda *Lampa Sven* 1901-ben éppen ennek a leírásnak az alapján derítette ki, hogy az elnevezésbeli el-sőbbség elvénél fogva ennek a bagolypillefajnak helyes neve nem az általánosan használt és *Fabricius*-tól származó *basilinea* (1787.), hanem a *Linne*-tól eredő *tritici* (1761.) név a helyes. Ezt használok én is. A következő adat volna — ha *Curtis* helyes nyomon halad — *Herpin* dr.-nak 1842-ből való francia-földi adata, amely szerint ő az aratás elődelén nagy-számu buzakalászt talált, amelyben a kalász közepén és a levélhüvelyben egy vastag, körülbelül 2 cm hosszú, sárga-szürke sávostáru hernyó élt. Ezt a hernyót megtalálta az ember — *Herpin* dr. szerint — még több hónappal az aratás után a csürben, de eszi, pusztítja e hernyó a magsem belsejét már akkor, amikor az még a kalászában van és a rágása helyén ott hagyja fehéres színű ürülékét is. E kártétel helye a hernyó nagysága s az ürülék színe azt hiszem azonban nem gabonaszemrágó bagolypille hernyójára, mint inkább a rozsbagoly-pille hernyójára (*Hadena scabris* L. = *H. didyma* Esp.) vall. Ugyanebből az időből való adatot közöl *Curtis* Angliából is.*

* *Curtis John*: Farm Insects. London. 1860. 221.—224. o

Calvert W. I. dr. 1941. januárjában azt írja, hogy neki *Snilesworthban* (Yorkshire, Anglia) az utolsó három évben sok bajt okozott egy barna, csikos kis hernyó, amely mintegy 26 mm (egy hüvelyk) hosszú s amely a kalász bántalmazásakor egy ragad abba, mint a vérszívó pióca. Atfúrja a pelyvát és kiüríti a szem belsejét, legyen az akár még tejes, akár már lisztes. Támadásukat Angliában körülbelül szeptember elején kezdik. A következő év augusztusában *Calvert* dr. ismét írja, hogy azokat sohasem látta szeptember hava előtt és most közli, hogy a hernyó csak egy negyed-, vagy félhüvelyknyi hosszú (6,5—13,1 mm), ami véleményem szerint nálunk is megközelíti a valóságot. Elmondja, hogy az még a lábonálló gabóna szemét rágja ki és tartalmát kiüríti. Aratáskor a földön hever, de található az asztalban és a csürben is, ha a gabonát már behordták oda. Novemberben a hernyók közül az, amely eddig fog-ságban a gabonakalászon élt, kisebbje 19,7 mm. hosszú, nagyobbja 26 mm.-nél is nagyobb volt. A hernyóról adott leírás mindenben megegyezik azzal a leírással, amelyet az előbb adtam hazai példányok alapján. *Calvert* dr. további értesítéséből megtudjuk, hogy ez a hernyó nála a magyerés végett természet-ti réti füveken is él. Legnagyobb számban a már magvas-kalászos fűszálakon található. A július végén és későbbben érő páziüféléket már nem bántja. *Calvert* dr. szerint a hernyó az abban az időben javított „*Talavera*” és más buzafajta termésnek egyharmadát pusztította el, míg a közte növe más buzafajtaiban azt nem vették észre. Rágáskor a buzaszembe kis likat furt ki, de nagyszámu szem teljesen is el volt fogyasztva és csak a héja, korpája maradt meg. Igen szaporán furakodik be a kalászában lévő szem-be és csak a kalászon látható fehér ürüléke árulja el, hogy jól él. Ugyanez a megfigyelő azt is hitte, hogy ez a hernyó megessi egymást, mert a megtá-madott gabonában temérdek sok hernyófejet talált és azt akként magyarázta, hogy az ilyen hernyófejhez tartozó testet már más hernyó ette meg, áldozatának pedig csak a fejet hagyta meg. Ezek az üres fejek azonban természetesen nem egyebek, mint a növe, nagyobbodó, időről-időre vedlő hernyók levett fej-bőrei. Ilyen vedlett fejet és összezsugorodva a test többi bőrét találtak magunk is, mint látni fogjuk tenyésztéseinkben is. *Jablonski József*. (Folytatjuk.)

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

Gazdasági hitel nélkül nem oldható meg a községi tenyészapaállat beszerzés!

Mivel az Alföldön a tenyészapaállatok tuynomó része magánosok kezén van, főtörkvésem oda-irányult, hogy a mai nehéz anyagi viszonyok figye-lembevételével az egész apaállatállományok leg-alább fele kerüljön községi kezelésbe, mert csak úgy lehet biztosítani az apaállatok kielégítő tartását és megfelelő minőségű apaállatok beszerzését. A községek kezelésébe kerülendő apaállatállomány felerészét három beszerzési részletre terveztem el-osztani, úgyhogy három év alatt az összes apaállat-állomány felerésze községi jellegű lenne. Mivel pedig az apaállatok nagy átlagban két éven át használhatók, csak minden harmadik évben válik szükségessé az apaállomány felújítása, vagyis minden évben a köz-ségi apaállatállomány 1/3 részét ki kellene mustrálni és helyette újat venni. Ha tehát három év alatt siker-

* Ez nem azonos a buzabagolypillével, az *Agrotis tritici* L1-el.

AUTOMOBILMŰVEK ÉS MOTORGYÁR R.-T.
 TELEFON: József 110-36 BUDAPEST, VII., KEREPESI-UT 62. SZ. TELEFON: József 110-38

MOTOROK - LOKOMOBILOK - GENERÁTOROK

DIJFALAK MÉRŐKÉLÁTOGATÁNI

LABORATORIUM VÉDŐOLTÓANYAGOK TERME-LESERE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ALLAMI FELŐGYELET ALATT ÁLLÓ " " "

Székhely: VACCIN Budapest. BUDAPEST, IX., LONYAY-UTCA 18/b.

Interrubán: József 20-16. Telefon: József 22-58.

Védőoltóanyagok

Rapid szérumok lépfene, sertésorbán, serecsig kózik, mértémpontia, sertésseptika, ma, vértes, fertőző tüdőb, háromkötő, mirigykór stb. ellen.

Szérumos kombinált oltóanyagok fertőzött állatállományok és gyógyító oltóanyagok beteg állatok kezelésére. Kívánatra speciális tájoltóanyagok készíttetnek.

rülne az apaállatállományt beállítani, akkor azontul a község apaállatszükségleti költsége csupán ama árkülönbözetre szorítkozna, amely a mustra és az ujonnan beszerzendő apaállatok ára között mutatkozik. Mivel az összes apaállatszükséglet csak fele lenne községi jellegű, ez okból elhatároztam, hogy a községi jellegű apaállatoknak elsőrendűeknek kell lenniök s azokat eskis rendszeres uradalmi tenyészetekből legyen szabad beszerezni.

A leirt javaslatomat F. Szabó Dezső, a kiskunfélegyházi járás főszolgabírája minden habozás nélkül magáévá tette s minden rendelkezésével azon volt, hogy ez a terv keresztül is vitessék, annak ellenére, hogy a községek sokoldalú anyagi megterhelésben szenvednek, amint az közismeretes. Az 1923. évi november havi általános apaállatvizsgálat után F. Szabó Dezső főszolgabíró el is rendelte, hogy a beállítási tervezet első részlete végrehajtható s ennek alapján a kiskunfélegyházi járás községeinek 18 bika és 22 kan beszerzése tételt kötelezővé. A főszolgabírói rendelet a bikák beszerzési összegét darabonként 50 q és a kanok beszerzési összegét darabonként 12 q buzaértékben állapította meg, amely ár mellett 1923. évi december havában lehetett volna uradalmi tenyészbikákat, illetve kanokat beszerezni.

Azonban a községeknek nem volt pénzkészletük s így hitel után érdeklődtek, azonban hitelt rendes kamattal mellett sehonnan nem kaphattak s így kénytelenek voltak a beszerzési összeget a lakosságon arányosan szétosztva behajtani. Természetes, az ilyen behajtás sokáig húzódik s mire az első ízben megállapított 50 q buza értékét beszédtek, az összeg már csak a harmadát érte, úgyhogy a behajtás nem volt képes egyensúlyba hozni a tenyészapaállatok beszerzési árát buzaértékben. Ez okból tervünk keresztülvitelre teljesen megfeneklett a hirtelenül jött koronaromlás miatt. Gabonában még nem lehetett a szedést végrehajtani, mivel a kisczárkák gabonakészlete nagyon kicsinek bizonyult a szokásos közéleti gabonafizetések miatt.

A kiskunfélegyházi járás valamennyi községi előjárósága ki volt rendelve a főszolgabíró útján a budapesti országos tenyészállatvásárra, azonban töredékek nevezhető beszédtek pénzükkkel nem voltak képesek tenyészállatot vásárolni. A törekvés jóhiszeműségét pedig nem lehetett kétségbe vonnom, mert két községem úgy is vett; nevezetesen Ujkécske község vett egy bikát 23 millió és Kiskunmajsa község két bikát 28 millió koronáért.

Ugyancsak szorgalmaztam Kiskunfélegyháza városát is arra, hogy tekintettel a város területén mutatkozó 36 bika hiányára, egyelőre az országos tenyészállatvásáron szerezzon be 12 bikát. A város polgármestere igyekezett is eme kívánalomnak eleget tenni s folyó évi február havában 120 millió korona hitel után érdeklődött, mivel a városnak semminemű pénzkészlete nem volt. Közismeretes, hogy 120 millió koronának a behajtása egy nagy kiterjedésű alföldi városnál legalább 5-6 hónapot vesz igénybe. Ebből az okból Kiskunfélegyháza város polgármestere hitel ügyében a Pénzügyminiszeri Központ-hoz is fordult, ahonnan azt a választ kapta, hogy az apaállatbeszerzés nem lévén szorosan vett közigazgatási kiadás, arra hitel nem adható. Mivel pedig a városnak pénze nincsen, a bikavétel itt is megfeneklett.

Kétségtelen, hogy hasonló a helyzet országunk legtöbb községében, de különösen az alföldi területeken s ez okból nem haladhatunk úgy, ahogy az kívánatos lenne.

Különös jelenségnek kell minősítenem, hogy egy szorosan vett agrárországban, mint Csonka-Magyarország, nem áll megfelelő hitel rendelkezésinkre oly célra, amely elsőrendű közérdek. A községi apaállatbeszerzés nem nélkülözheti a hitelt akkor sem, ha egyensúly jönne létre az állami pénzügy terén. A tenyésztők nem várhatnak addig, míg egy község hosszadalmas, bürokratikus rendszerével előteremt

az apaállat vételárát. A tenyésztő gazdasági üzem érdeke megkívánja, hogy akkor adja el felnevelt állatját, amikor az legjobban megfelel az üzleti érdekeknek. Tehát a községeknek viszont akkor kell venniök, mikor arra a kedvező alkalom kínálkozik s így egyszerre nagyobb összegeket kell előteremteniök. Számítalan esetben kell tapasztalnom, hogy a községeknek gyakran nyílik kedvező alkalmuk jó apaállatokat venni s kénytelenek a kedvező vételt elszalasztani a tüke, illetve a megfelelő hitel hiánya miatt. Ha tehát a község fel is veszi a beszerzendő apaállatok összegét a költségvetésbe, ez csak azt jelenti, hogy az összeget hajlandó és képes is lesz megtéríteni. Azonban a beszerzés hosszúsága miatt a költségvetési összeg nem képesíti a községet alkalmi tenyészállatvételekre s ez okból a legtöbb községnek megfelelő hitelre van szüksége.

Közérdekű kívánalom, hogy a köztenyésztési apaállatok beszerzéséhez reális hitel álljon rendelkezésünkre, mely hitelt részint az állam, részint a társadalmi szervezetek együttes működésével kell megszervezni.

Kiskunfélegyháza.

Westvik Vilmos,
m. kir. gazd. felügyelő.

Uj rendeletek.

Megszűnt a fakormánybiztoság. — Az aranykorona júniusi egyenértéke. — A hátralékos adógabona és adótengeri váltáságára. — A vámgabona júniusi térítési ára. — A vagyonváltáságubuzza júniusi ára. — Rendelet a földadóról. — Az áru-fuvarozás tájékoztató díjának hatályon kívül helyezése. — A hatósági lisztárak felemelése. — Buza- és rozskiviteli illeték. — Az állami kényszerkölcsönölnélég elszámolása. — A posta, táviró és távbeszélő díjszabás újabb emelése.

Megszűnt a fakormánybiztoság.

Az Országos Fakormánybiztoságot a faforgalom szabaddá tétele következtében egy május hó 27-én megjelent kormányrendelet megszüntette.

Az aranykorona júniusi egyenértéke.

A 81,845. számú pénzügyminiszeri rendeleték értelmében az aranykoronaértékben fizetendő közszolgáltatásokra és házbérekre f. évi június havában teljesítendő fizetéseknek aranykoronaértékre való átszámításánál minden 18,000 (tizennyolcezer) papirkorona 1 (egy) aranykorona értékben számítandó.

A hátralékos adógabona és adótengeri váltáságára.

A május hó 29-iki 3970. M. E. számú kormányrendelet értelmében az egyes termelőkre az ellátatlanok lisztcsúszkájának biztosítása érdekében az 1920-i gazdasági évben kirott és még mindig be nem szolgáltatott adógabonahátralék fejében 2000 korona, az adó-tengerihátralék fejében 1000 korona fizetendő be váltáság gyanánt métermázsánként f. hó 30-ig. F. évi július hó 1-től kezdve a még akkor is fennmaradó hátralékok után beszolgáltatandó váltáságára következő lesz: buzaért 20 aranyfillér, rozsert és egyéb szemes terményt 18 aranyfillér, kukoricáért 14 aranyfillér a hátralékos terménymennyiség minden kilogrammjá után. A kirovás ellen július 1-től csupán egy aranykoronában kirott összeg számszerű helyessége ellen lehet az illetékes közéletiellenőrzési miniszeri kirendeltségnek panaszt beadni.

A vámgabona júniusi térítési ára.

A 83,779. számú pénzügyminiszeri rendelet értelmében a vámgabona júniusi térítési ára métermázsánként a következő:

rozs és kétszeres	310,000 korona,
árpa	290,000 "
kukorica	260,000 "
zab és tatárka	300,000 "
köles	250,000 "
ocsu	20,000 "

A vagyonváltáságubuzza júniusi ára.

A pénzügyminiszer 77,639. számú rendelete értelmében folyó évi június hónapra a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltásága fejében fizetendő buza ára métermázsánként 340,000, vagyis kilogrammonként 3400 koronában állapított meg.

Az OMGE alapszabályai értelmében ugyanez az átszámítási kulcs veendő alapul az OMGE tagdíjának június hó folyamán történő befizetésénél is.

Rendelet a földadóról.

Az államháztartás egyensúlyának helyreállításáról szóló f. é. IV. t.-c. tudvalevőleg f. é. július hó 1-től kezdve aranyban állapítja meg a földadót az 1922. óta bevezetett buza-értékben való kivétel és lerovás helyett. E rendelkezés végrehajtása tárgyában a pénzügyminiszer 77,104. szám alatti rendeletet adott ki, melyben előrebocsátja, hogy a törvény értelmében a földadó kulcsa f. é. július hó 1-től kezdve a kat. tisztajövedelem 25%-a s az ekként megállapított földadó aranykoronaértékben kivételnek tekintendő, majd kimondja, hogy ezentul a földadó ismét a naptári évre lesz kivétel, a többi aranykorona értékben fizetendő egyenes adóval együtt. A földadótörvényben a kat. tiszta jövedelem 25%-a irandó elő aranykoronaértékben, illetve az 1924. naptári év második felére az adóköteles kat. tiszta jövedelemnek nyolcadrésze, azaz 12,5%-a irandó elő s majd 1925. évi január hó 1-től kezdve lesz az egész évi földadó aranykoronaértékben előirandó. Az előírásnak pontosan aranykoronákban és aranyfillérekben kell történnie, kikerekítésnek nincs helye. Elemi esapások esetén, ha a földbirtok természetben a gazdálkodó hibáján kívül súlyosabb károsodás jelentkezik, az 1909. évi XI. t.-c. 36-39. §-ában biztosított adóelengedéseknek van helyük. Ezek az elengedések természetesen aranykoronákban és aranyfillérekben történnek, a folyó évben felvett elemi bevételek címén adóelőírásnak eskis a folyó évi július hó 1-től december hó 31-ig terjedő időre fizetendő földadóból van helye.

Az áru-fuvarozás tájékoztató díjának hatályon kívül helyezése.

Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnöke 3260. számú rendeletével hatályon kívül helyezte folyó hó 1-től kezdődőleg az áru-fuvarozás díjának megállapítására nézve Budapest területére s annak környékére fennállott rendelkezéseket.

A hatósági lisztárak felemelése.

A 4150. M. E. számú kormányrendelet f. hó 1-től kezdve a hatóságilag kiszolgáltattott liszték malomárát q-kint a következőképpen állapította meg:

buzadara és finom tézsliszt	450,000 K.
főzliszt	350,000 "
buza kenyérliszt és rozsliszt	250,000 "

Buza- és rozskiviteli illeték.

A 12,869. szám alatti a pénzügyminiszer rendeletet adott ki, melyben a földm. miniszternek a buza és rozs kivitelét felszabadító 81,473. számú rendeletében buzára és rozsrá 5 kg. buzában, illetve rozsrban megállapított q-kinti kiviteli illetéket június hónapra a következőképpen pénzbeli egyenértékűnek állapította meg: Buza, kétszeres és tönköly után q-kint a teljes súly szerint 5 kg. buzában megfelelő 17,000 K., rozs után pedig q-kint a teljes súly szerint 5 kg. rozsnak megfelelő 15,500 K. fizetendő.

Az állami kényszerkölcsönölnélég elszámolása.

A pénzügyminiszer 84,580. számú rendelete értelmében az állami kényszerkölcsönölnélégre, valamint az állami kényszerkölcsönre takarékkoronaiban folyó hó 3-tól 9-ig bezárólag történő közzébevezetéseknél minden 100 takarékkorona 130 papirkoronával számolandó el.

A posta, táviró és távbeszélő díjszabás újabb emelése.

A kereskedelemügyi miniszter 13,460. számú rendelete f. hó 1-től kezdve ismét felemelte a posta, táviró és távbeszélő díjszabást. Az emelés főbb tételai a következők:

Levél és zárt lev.-lap helyben 20 gr.-ig 1000 K., minden további 20 grammért 500 K., távolsági forgalomban 20 gr.-ig 1800 K., minden további 20 grammért 1000 K. Ausztriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, Németországba, Olaszországba és Romániába 20 gramm 4000 K., minden további 20 grammért 2500 K., lev.-lap 2400 K.; egyéb külföldre levél 20 gr.-ig 5000 K., minden további 20 grammért 2500 K., lev.-lap 3000 K. Belföldi helyi forgalomban a lev.-lap 600, belföldi távolsági forgalomban 1000 K. Nyomatványt 10 grammig 300 K., 11-50 grammig 500 K. s minden további 50 grammért további 500 K., külföldre pedig 50 grammonként 1000 K. Express-díj a belföldi forgalomban 6000, a külföldi forgalomban 10,000 K. Ajánlati díj belföldön a helyi forgalomban 1500, a távolsági forgalomban 2200, külföldre pedig 5000, korona. Hírlapok és folyóiratok belföldi portója 50 grammig 300 K., 100 grammig 400 K., 250 grammig 500 K., 500 grammig 600 K. Eneikedett egyuttal a posta-utalványok, értékelemek és csomagok szállítási díja, valamint az egyéb postai mellékszolgáltatások díja is. A postatakarékpénztári eskikbefizetési lapokon alkalmazott írásbeli

Porosz szén, mosott kovácsszén, koksz, tüzfifa

azonnali szállításra

VÁGÓ REZSŐ szénnagykereskedőnél

Központ: **Budapest, VI., Vilmos császár-ut 45.**

TELEFON:
21-37, 57-35
114-77, 51-81

RAKTARAK: Budapest, Kispest, Szolnok, Debrecen, Békéscsaba, Győr, Csorna

Sürgönycim:
TIZEZER

közlések után helyben 600, egyébként 1000 korona bérmentesítési díj fizetendő. Az ajánlott küldemények kárterítési összege 500,000 K.

A belső táviratforgalomban egy szó díja 1000 K., sűrűs táviratnál 3000 K., távirati irlap ára 100 K., díjnyugta díja 1500 K. Telefonon való közvetítésért táviratonként 2000 K. fizetendő. Ausztriába szóló táviratok szódija 1500, Csehszlovákia, Jugoszláviába és Romániába szóló táviratok szódija 2000, Németországba és Lengyelországba szóló táviratok szódija 2500 K. legalább 10 szó után számítva. Egyéb nemzetközi európai és tengerentúli táviratforgalomban az aranyfrankban megállapított szódijakat folyó hó 1-től kezdve 18,000-szeres szorzószámmal kell megszorozni. Végül emelkedik a távbeszélő díjszabás is, amennyiben a budapesti havi előfizetési díj 100,000 K-ra s ezenfelül az egyes beszélgetések díja 2000 K-ra, vagyis 100%-kal emeltetett s évenként legalább 600 beszélgetés után kell beszélgetési díjat fizetni. A megszámlált beszélgetésekből továbbra is 10%-ot von le a posta, amely megmarad amellett a valószínűleg merőben ellentétes fölvetése mellett, hogy téves kapcsolásokra, vonalrontásokra s egyéb napirenden lévő zavarokra nem esik több, mint a hívások 10%-a. Ezenkívül nem veszi figyelembe a beszélgetési díjak kétszeresére történt felemelésekor, hogy a beszélgetéseket számlálókészülékek egyáltalában nem működnek megbízhatóan. Legalább is erre vall az, hogy pl. a „Köztelek” egyik állomásán pontosan megszámlált és feljegyzett egy havi tényleges telefonbeszélgetések és téves kapcsolások együttes összege éppen a felét tette ki annak, mint a mennyire a távbeszélő igazgatósága a számlálógep adatai alapján befizetést követelt. Ily módon a legújabb díjemelés már annyira megdrágítja a telefont, hogy annak használata valóban szinte fényűzés számba kezd menni.

A vidéki távbeszélőállomások havi előfizetési díja 100-nál több előfizetéssel bíró hálózatban 160,000, egyébként 80,000 K-ra emeltetett, a távolsági beszélgetések díja pedig 3 perccent 15 km-ig 10,000, 25 km-ig 18,000, 25-100 km-ig 20,000, 100-250 km-ig 22,000 K., 3 perccent.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabricius Endre.

A Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület f. é. máj. 25-én tartotta Lázár Dezső elnöke alatt választmányi ülést, amelyen elnök indítványára az egyesület titkári állására a választmány Szathmáry Dezsőt választotta meg, Lázár Dezső, Pákozdy László, Balogh Sándor, Hosi István hozzászólása után elhatározta, hogy egy modern kenderáztató létesítésének kérdését felszínre tartja és megbizta az elnökséget, hogy a már másutt létesített kenderáztatókat tanulmányozza. Elhatározta, hogy a Gazdasági Egyesület Hitelszövetkezete bevonásával a gazdaközönség részére szükséges cséplészetet beszérszi. Lázár Dezső indítványára elhatározta, hogy az ősz folyamán nagyobbabban mezőgazdasági termény- és állatkiállítás egybekötött löverseny rendezésére, melynek előkészítésére bizottságot küldött ki. Elnök indítványára elhatározta, hogy az egyesület adóügyi osztályt létesít.

A Zempléni Gazdasági Egyesület Maillot Nándor elnöke alatt f. é. május 15-én választmányi ülést, ezt követően közgyűlést tartott. Előbbi foglalkozott a vámtarifáról szóló törvénytervezettel és elhatározta, hogy a kereskedelmi minisztertől kéri fogja, hogy a jogos agrárérdekek a törvényben vétsenek figyelembe, különösen oly, a mezőgazdaságban használatos cikkekre, amelyeket itthon ugysem termelnek. Az egyesület hivatalos lapjának, a Zempléni Gazdának előállítása kérdésével foglalkozva Waldott Frigyes báró osztályelnöknek, Illés-házy Endre titkárnak, Széchenyi-Wolkenstein Ernő grófnak és Hegedűs Sándor rovatvezetőnek a lap vezetéséért köszönetet szavazott, valamint Waldott Kelemen bárónak, aki 900,000 K-t ajánlott fel az év első felében megjelent legjobb cikk jutalmazására. Elfogadta az Unió Biztosító Részvénytársaság ajánlatát, amely az egyesület tagjai számára nagyobb engedmények nyújtására kötelezte magát. Csajka Endre indítványára Tiszakarácson létesítendő föld-

művesiskola tárgyában, Bessenyei Jenő dr. indítványára pedig a kisgazdák forgalmi adója behajtása körül észlelt tulkapások megszüntetése tárgyában a kormányhoz feliratot intéz. A közgyűlés ezután elfogadta az előterjesztett számadásokat. Az egyesület szőlészeti és borsászati osztálya Thuránszky László elnöke alatt tartott ülésén tudomásul vette, hogy a kiküldött bizottságnak a bortörvény végrehajtása tárgyában tartott földm. minisztériumi tanácskozáson sikerült a tokajhegyaljai termelésre fontos eredményeket elérni.

A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület Kenessey Gyula elnöke alatt folyó évi május hó 10-én tartott igazgatóválasztmányi ülésében tudomásul vette a pénzügyminiszternek a jövedelem- és vagyonadóbevallások beadási határidejének meghosszabbítására vonatkozó válasziratát. Folyó évi május hó 2-án Székesfehérvárott tartott gazdartekezlet határozathoz teljes mérvben hozzájárult s az általa a jövedelem és vagyon értékelésére javaslatba hozott általános támpontokat helytállóknak mondta ki. Elhatározta, hogy az OMGE pénzügyi bizottságának a jövedelem és a vagyon értékelésére vonatkozó javaslatát figyelembe veszi s annak idején a kiváncságot szerint eljár. Elhatározta, hogy a kulturházak létesítésére kezeltében lévő Moóri János-féle alapítványt a községek határozata értelmében Vereb községére eső fele részét kiadja, Sukoró községet illető alapítványösszeget pedig továbbra is gyümölcsöztetőleg kezeli. Végül Ármos Jenő egyesületi igazgató javaslata alapján elhatározta, hogy az egyesület lapját kellő fedezet hiányában csak időszakonként jelenteti meg.

A gazdaközönség köréből.

Bankokrácia.

Alsóöri Farkas Géának „Bankokrácia” címen a „Köztelek” 30-32. számában megjelent közleményében ifj. Levatic László reflexiót fűzött, amely helyesen világítja meg a bankok térhódításának okait s azok szerepét úgy az iparban, mint a kereskedelem terén. A kávéházi üzletkötéseknek hatósági megrendszabályozása az illegitim kereskedelem letörését célozta, mely a tisztességes verseny s az adózás szempontjából nagyon is helyénvaló volt. A bankokrácia veszedelme sem nem ebben, sem nem a hitelintézetek elszaporodásában rejlik. Minél nagyobb az iparral és kereskedelemmel foglalkozó hitelintézetek száma, annál nagyobb konkurrencia alakulhat ki közöttük s annál egészségesebben fejlődhetik mind az ipar, mind a kereskedelem.

A baj azonban — mint ifj. Levatic László kifejtette — az, hogy néhány mammutbank monopolizál úgy az iparban, mint az áruüzletben és hogy ezeknek a mammutbankoknak az előretörését az illetékes körök nemcsak türik, hanem elő is segítik. A Pénzügyintézetek Központ már régen rossz szemmel nézi a vidéki pénzügyintézetek alakulását. Windisch Herman a Pénzügyintézetek Központ ügyvezető igazgatója például egészségtelennek tartja, hogy az elmúlt évtizedben a Csonka-Magyarországon alakult 67 pénzügyintézetből csak 41 esik Budapestre s a többi 26 intézet mind vidéki alakulat. Megjegyzendő, hogy a vidéken alakult 26 hitelintézet legnagyobb része vagy fővárosi intézetek fiókja, vagy azoknak alapítása s százalékokban is alig kifejezhető a száma az önállóan a termelő- és fogyasztóközönség által alapított intézeteknek. Egyes lapok régebbi híradások szerint a Pénzügyintézetek Központ azon fáradozik, hogy a vidéki és mammutbankok között szoros kapcsolatot hozzon létre, a vidéki hitelleletet fuzó által gyámság alá helyezze. Amennyiben pedig ezek a fuzók egyszerű felhívás útján eredményre nem vezetnének, úgy rendeleti uton kívánja a Pénzügyintézetek Központ szá-

bályozni. Nem tudom mennyiben érdeke a Pénzügyintézetek Központnak az önálló polgári tőkének gyámság alá helyezése. Nem tudom mennyivel kötheti több kötelek a mammutbankokhoz, mint a vidéki intézetekhez. Tény azonban, hogy az ilyen erőszakos beavatkozások, az ilyen kikényszerített kapcsolatok létesítése még súlyosabb helyzetbe hozza a vidéki hitelleletet s vele együtt a mezőgazdasági és ipari termelést.

Tagadhatatlan, hogy a nagytőkét jelenleg elsősorban a fővárosi intézetek képviselik s erre a nagytőkére a vidéknek is szüksége van. A vidéki intézeteket azonban nem szabad belekapcsolni a nehézkes mozgású mammutintézetekbe. Azok a helyi viszonyoknak megfelelően alakultak s céljuk a helyi tőkének, a helyi termelésnek elhelyezése és kihasználása. A korona stabilizálása igen sok olyan tőkét szabadít fel, elsősorban a vidéken, amelyet áruban helyeztek el, hogy a koronaromlás ellen így védekezzenek. Ez a tőke, ha pénzünk stabilizálódik, elsősorban a vidéki hitelleteket nyer ismét elhelyezést. Ha a hitelintézeteknek túl sok behelyezett tőkéjük lesz, igyekeznek felesleges tőkét elhelyezni ott, ahol legjobban gyümölcsözönek látják. Ellenben, ha tőkere szorulnak, onnét szerzik be, ahol legkedvezőbb feltételek mellett tudnak hozzájutni. Ugyanez áll az áruüzletekre is. Kialakul tehát egy olyan helyzet, hogyha azok a vidéki vállalatok, amelyek magukat saját tőkéjükből fenntartani képesek, a mammutbankok a vidéki hitelletekből teljesen kikapcsolódnak. Nézetem szerint tehát jogos a Pénzügyintézetek Központnak a mammutbankokért való aggodalma s valószínűleg éppen ezért kívánják annyira a vidéki intézetek patronizálását előre biztosítani, ami azonban tényleg előidézi azt a helyzetet, amelyet alsóöri Farkas Géa cikkében megemlített, hogy a gazda csak a nagy gabonatrösztnek tudja eladni gabonáját s ha hitelre szorul, egy erősen megszervezett kartellnek van kiszolgáltatva. A nagy tőkecsoportok szempontjából előnyös volna az ilyen centralizáló rendelkezés, mely felszippantana a vidéki hitelletezzel együtt a vidéki tőkét is, s a gazdák, kisiparosok és kiskereskedők fogyasztási s termelői szöveteiket is.

Magam is elismerem a tőkecsoportosítás egynemű előnyét, azonban csak akkor és ott, ahol az egyéni tőkére s vele együtt az egész közgazdasági életünk veszedelmét nem hoz. Védekezni ellene s megszüntetni a már meglévő bajokat csak az olyan gazdasági élet tudja, ahol a mezőgazdasági és ipari termelés terén, valamint a kereskedelemben a tisztességes verseny biztosítva van, ahol nem favorizálják az egyes vállalatokat, ahol nem adnak monopóliumokat s ahol nem akarják a mammutbankok elhatalmasodását még rendeleti uton is elősegíteni.

Bucsházy Endre.

A budapesti malomkoncentráció és a gazdák.

Az alábbiakban személyes tapasztalatomra mutatok rá, melynek közlésével gazdatársaimat messzemenő óvatosságra hívom fel a malomkoncentrációval kötendő adásvételek tárgyában.

Egyik gazdatisztem gondatlansága folytán 200 q búzám zsizsikessé vált és tudtomon kívül gazdatisztem által a koncentrációs malomok egyikéhez szállítottam le, mely azt jogosan kifogásolta. Személyesen intervenáltam a koncentrációnak a gabona-tözsére delegált egyik képviselőjénél és tözsden kívül akarván egyezkedni, felajánlottam 6% bonifikációt, s azonban ragaszkodott a tözsdei szakértőbizottság döntéséhez, jól tudva, hogy az a zsizsikes árut vissza fogja utasítani, ami tényleg meg is történt. Nem maradt más hátra, mint a hatalmas malomigazgató diktátumát elfogadni, mert a budapesti tözsde által visszatartott gabonát másnak, mint a koncentrációnak, eladni nem lehet. A vissza-

CHINONIN GYÓGYSZER- ÉS VEGETÉSZETI TERMÉKEK GYÁRA R.-T. UJPEST

TELEFON: 163-30, 133-54, 85-30

Mezőgazdasági osztály

Levéltetvek ellen THANOL II.

biztos védekezőszer.

Védekezzen a levéltetvek ellen THANOL II. permetezéssel, még mielőtt ezek a meleg időben tulságosan elszaporodtak volna.

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST

Gyartelep VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22

Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVÁL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK

TAKARMANYKAMRA, KASTELYVILÁGÍTÁS, ÖNTÖZŐBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA

SZIVÓGÁZ-, BENZINCSEPLŐGARNITURÁK

utasítás megtörténte után az egyik malom igazgatója kijelentette, hogy vállalata az expertise előtt 10% térítést kért, ennek megejtése után azonban büntetni fog és 12% térítést követel, amit meg kellett adnom. Még meg kell jegyezni, hogy magán-szakértők a minőségi különbözetet 6%-ra becsülték.

Ilyen kifogásolt búzát már azért sem lehet más irányban elhelyezni, mert minden ilyen eset a gabona-tözsde egész közönsége előtt nagyon gyorsan ismeretessé válik; hogy tehát a gabonát értékesítő szállító gazdaközönség a koncentrációnak, amely bizonyosan az idén aratás után is fenn fog állni, teljesen ki ne szolgáltatassék, a tőzsdei áruüzleti szokásokat oda kéne megváltoztatni, hogy vevő köteles legyen minden őrlésre alkalmas búzát, rozsozt átvenni, azzal az érték-különbözettel, amelyet a szakértői bizottság van hivatalva megállapítani.

Keszöhidegkut.

B. M.

Tanulmányi kirándulás a Hortobágyon.

A Köztelek lap előző száma beszámolt már a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara által május hó 25-én Debrecenben rendezett sikeres állattenyésztési szakértekezletről és másnap ahhoz csatlakozó hortobágyi tanulmányi kirándulásról. Legyen szabad még pótlóan ennek állattenyésztési vonatkozású tapasztalatairól tájékoztatni a gazdaközönséget.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tagjai közül számosan, a meghívott előadók és vendégek május hó 26-án a reggeli vonattal Nagyhortobágyra utaztak. A vendégek sorában ott láttuk többek között vitéz Nagy Pál és Szentgyörgyi Lajos tábornokokat, Mikecz Miklóst, Szabolcs megye alispánját, Szomjas Gusztáv nyug. főispánt, Máday Gyulát, a hajdunánási kerület képviselőjét, Thaisz Lajost stb. A debreceni gazdák Polgár József nesztor vezetésével sokan megjelentek. Orosházáról is 15 kisgazda vett részt a kiránduláson.

A csárdában Zöld József városi tanácsnok köszöntötte a vendégeket és felkérte őket, hogy a Hortobágy folyó partjára terelt „cifra gulyát” tekintsék meg. A cifra gulyát Debrecen szab. kir. város gazdái 1922. évben állították fel; célja a magyar marhának tiszta vérben való tenyésztése. Állománya jelenleg 200 borjastehén, 205 tehén és előhasi üsző, továbbá 9 tenyészbika. A cifra gulya állománya a tisztavérű magyar marha bélyegét hűen visszatükröztető és közepes minőségű. A hágbórikák a városi törzsgulyából származnak, a 9 közül 3 jómianőségű, 1—2 gyenge; a bikák testi fejlettsége, nagysága, testtömege kivánivalót hagy. A forradalmak, az oláh megszállás és a takarmányhiány hátrányos befolyással volt Debrecen állattenyésztésére.

A cifra gulya megsejtelése után egy cifra ménest mutattak be. A cifra méneseket (ilyen jelenleg négy van 1030 kancával) a lóállomány nemesítése és a lótenyésztés fejlesztése végett 1878-ban állították fel. A Nónius véru kancáállomány fedezetésére a városi törzsménésben nevelt ménlovakat használják fel.

A kiránduló társaság azután Debrecen városi törzsménését szemlélte meg s gyönyörködött az értékes állatokban. A törzsménés állománya 78 anyakanca és kancacsikó. Az anyakancák nem voltak mind befogva s kizárólag csikónevelés céljából tartatnak. A múlt évben 28 törzsménésbeli kancát fedeztetek be, melyek közül 50%-nak lett csikója. A hortobágyi anyaállatok termékenysége általában gyenge volt az idén, ennek okát a múlt évi kedvezőtlen száraz időjárásban keresik. Az anyakancák minősége kiváló, a korrekt testalkatú állatok testtömege megfelelő s emellett nemeselek. Döhrmann ezredes a legnagyobb elismeréssel adózott s kijelentette, hogy a mezőhegyesi ménesintézet is örülhetne, ilyen kiváló kancáállománynak. A kancacsikó évjáratok, különösen az egyévesek testi fejlettsége elmaradt (a csikók nem kapnak zabot), de a csoportot igen jó. Debrecen városa törzsménését óriási áldozatok árán tartja fenn s valóban az ország hálával adózhat ezért a hasznos munkájukért, mely nemcsak Debrecen

város gazdáinak, hanem a csonka ország lótenyésztésének fejlesztésére is hivatott.

A társaság azután az 1922. évben alapított törzshasznát szemlélte meg s gyönyörködött a nagytestű, kiegyenlített, finom gyapjas magyar fésűsbirkákban. A törzshasznát célját és felállításának szükséges voltát Horváth Sándor ismertette röviden.

A napsütéses melegben megszemlázott kirándulók rövid időre a csárdába vonultak s itt nagy érdeklődéssel hallgatták Ecsedi István dr., a Hortobágy geológiai és etnográfiai viszonyait legjobban ismerő tudós tanár előadását, majd pedig kocsira ülve elmentek a tógazdasághoz.

A tógazdaság létesítésekor az a megfontolás vezette Debrecen városát, hogy a szakemberek véleménye szerint a vadszikes talaj megjavítható vízzel való elárasztással és így a szikók kilugozásával. A vízzel elöntött terület 2500 kat. hold. A vizet a Tiszával összekötött 24 km. hosszú főcsatorna szolgáltatja, melyből a vizet szükség szerint gőzszivattyúval emelik a négy, körülbelül 5 km. átmérőjű tóba. A tavakkal 82 teletető- és ivóvíz áll összefüggésben. A tógazdaságot a Magyar Haltenyésztő R.-T. bírja bérben. A tógazdaság létesítését Zöld József tanácsnok ismertette, az üzemi részről pedig a vállalat intézője tartott érdekes előadást bemutatásokkal kapcsolatosan. A vállalat főképpen pontyokat tenyészt és nevel, továbbá stülöt és harcsát. A halakat halszállító vagonokban szállítják külföldre. A négy év óta épült nagyszabású teleprek a helyszínén halrakodó vasúti állomása van.

A kiránduló társaság most Mátára kocsizott, ahol a 62 darabot számláló városi csödörmenest, majd pedig a városi törzsgulyát tekintette meg. A városi csödörmenésben a felnevelésre szánt méncsikó évjáratok vannak együtt, jól fejlett, erőscsontú, többnyire jellegzetes Nónius-mének. A városi törzsgulya az ország legértékesebb magyar gulyája, melynek bő fűtermésű legelő van biztosítva. A kb. 200 állatot számláló állományban sok elsőrendű, jellegzetes tehén van. A törzsbikák közül különösen egyik kiváló, jóllehet testtömegük a tehénkéhez képest kevés. Az állatok törzsoldalán végigvonuló hosszanti bőrredők és teheneken a jól fejlett tőgy jó tejelőképességre engednek következtetni. A számadó-gulyás bemondása szerint több olyan tehén van, melytől a borjuszopta tejen felül két tőgybimbóból 10—12 liter tejet lehet kifejni. Bauer dr. állatorvos szerint a tisztviselő és gulyások tejjelátása végett fejt magyar tehenek között több olyan állat van, melynaponta 16—18 liter tejet szolgáltat. Ez a körülmény igazolja azt a feltevést, hogy a magyar marhának nemcsak a hustermelését, de a tejelékenységét is nagymértékben lehetne fokozni okszerű tenyész kiválasztással és az állatok megfelelő takarmányozásával. Debrecen városi szarvasmarhatenyésztése jelentős szerepre hivatott a magyar marhatenyésztés fejlesztése terén.

A nagy veszteségek ellenére, amelyeket a háború, a forradalmak és az oláh megszállás okozott, a 40,000 hold kiterjedésű Nagyhortobágyon jelentős állatállomány legett. Az állatállomány jelenleg a következő:

Ló. Városi törzsménés állománya 80 drb. Városi csödörmenés állománya 62 drb. Négy cifra ménés állománya 1030 drb. anyakanca. Hét renyhemenés állománya 3650 drb. vegyeskoru kanca és herélt ló. Összesen: 4822 ló.

Szarvasmarha. Városi törzsgulya állománya 200 drb. Cifragulya állománya 405 drb. Hét tenyészgulya állománya 5700 drb. különböző fajtájú szarvasmarha, mint hágbórikák, részint a városi törzsgulyából származó, részint a gazdák tulajdonát alkotó magyar bikák fedeznek. Két tinógulya állománya 1700 drb. Szűzgulya állománya 580 drb. Bika-gulya állománya kb. 200 bika. Két ökörgulya állománya 1100 drb. Összesen: 9885 drb. szarvasmarha.

Juh összesen kb. 25,000 drb, többnyire magyar fésűs és kb. 2—3000 drb. rackajuh.

Sertés összesen kb. 6000 drb. magyar mangalica. A kiránduló társaság a sok szép és tanulságos megfigyelés után ebédre gyűlt össze a csárdában

és soha el nem muló benyomással utazott el a délutáni vonattal Hortobágyról.

W—n. dr.

VEGYESEK.

A mezőgazdasági helyzet és a vetések állása.

Május 31-én adta ki a földművelésügyi minisztérium a vármegyei gazdasági felügyelőktől és a járási gazdasági tudósítók jelentése alapján szerkesztett helyzetjelentést.

A jelentés szerint az általános mezőgazdasági helyzet a meleg időjárás következtében május közepéig általában javult s ezt a javulást csak fokozta a legutóbbi napok bőséges esapadéka. Ehhez képest a vetések állása ezidőszakra általában kielégítőnek jelezhető.

A repce aránylag legjobban fejlődött a Duna mindkét partján, leggyengébb a Tisza balpartján, különösen pedig Hajdu vármegyében, ahol a repce nagy része kipusztult. A statisztikai hivatal adatai szerint összesen mintegy 137,000 métermázsa repcetermés várható.

A búzavetések fejlődésére a legutóbbi meleg időjárás kedvező hatással volt. A vetések jobbra szép haragos-zöldek, Kalászkutak hánnyák. A kalász tulajdonrészt erőteljes és szép. Szalmája elég magas. A beérkezett minősítő becslések szerint a búzavetések állása legkedvezőbb a Duna—Tisza közén és országos átlagban jó közepesnek mondhatók. A rozs kalászat kihányta és a legtöbb helyen már el is virágozott. A beérkezett minősítő becslések szerint a rozs vetések országos átlagban szintén jó közepesnek jelezhetőek. A tavaszi árpa szépen bokrosodik és elég jól fejlődik. Az őszi árpa most hánnya a kalászat. A beérkezett minősítő becslések adatai szerint az árpavetések jelenlegi állása országos átlagban szintén jó közepesnek mondható. A zabvetések kielégítően, sok helyütt pedig jól fejlődnek, bokrosodnak és a legutóbbi kedvező időjárás alatt sokat javultak. A korai vetések általában jobb, mint a későiek. A zabvetések ezidőszakra állása országos átlagban jó közepesnek mondható.

A tengeri általában jól és egyenletesen keit, különösen a korai vetés, mely elég erőteljes és szépen fejlődik. A burgonya helyenkint hiányosan keit. A korai ültetések szépen fejlődnek. A cukorrépa fejlődése általában jó. Kapalását és egyezését megkezdte. A takarmányrépa eddigi fejlődése szintén elég kielégítő.

A kerti vetemények szépen kikelték s jó fejlődésnek is indultak. A bab szépen kikelt s erőteljesen fejlődik. Egyéb hüvelyesek szintén jól keltek. A borsó virágozik, sőt helyenkint már a zöldborsó piacra is került. A lencse szintén jól fejlődik. A káposztapalánták kiültetése folyamatban van. A korán kiültetett palánták legnagyobb részben megeredtek, fejlődésük kielégítő.

A komló vetése megkésített. A korai vetések jól fejlődnek. A cirok elég jól keit és szépen fejlődik. A kender és len szép egyenletesen és sűrűen keit. A dohánypalánták kiültetése helyenkint még folyamatban van. A korán kiültetett palánták szépen megeredtek, de a nagy forróságtól és szárazságtól sokat szenvednek.

A mesterséges takarmányok közül a lóhere és lucerna első kaszálása jó terméshozammal megkezdődött. A rétek fűnövése az időjárás kedvező volt. A legelők fűnövése sűrű és erőteljes. A legelő állatoknak bőséges táplálékot nyújt.

A gyümölcsfák közül a kajszibarackban a virágzásakor és a kötés után járt szelek és fagyok sok kárt tettek. A cseresznye és meggy elég jól virágozott, közepes termést ígér. Az alma, szilva és dió elég jól mutat, körtéből azonban gyenge termésre van kilátás. A dinnye általában jól keit és szépen fejlődik. Kapalása folyamatban.

A szőlők fejlődését a tartós meleg időjárás láthatólag elősegítette, úgyhogy a kétéhes kését egyes helyeken be is hozta. A fűrthozam kielégítőnek

PHYLAXIA
SZÉRUMTERMELŐ R.-T.
Budapest, X., Szállás-u. 3.
Sürgélyem: PHYLAXIA Budapesti Telefon: József 92—12, József 110—33

A HUTYRA—KÖVES—féle SERTÉSPESTIS elleni szérum kizárólagos termelője
Termel azonosít: lépjene ellen szérumot és PREINZ-féle vakcinát, sertésorvosi ellen vakcinát és szérumot, báramkökora ellen szérumot és MANNINGER-féle vakcinát, továbbá májgyökér elleni szérumot és szarvasmarha elleni felfűrtany oltóanyagot (szűrt).

RÁBA-MOTOREK

saját gyártmányu, ugy benzín-, mint kütűnűen bevált „Astra” rendszerű szívógázüzemre berendezve, gyárilag új állapotban, készletről azonnal szállítható
Kedvező fizetési feltételekkel buzaalapon.
Felvilágosítással, referenciákkal, ismertetéssel készséggel szolgálunk
Magyar Vaggon- és Gőpgyár r.-t., Győr
Budapesti igazgatóság: V., Deák Ferenc-utca 18., IV. 3

mondható. A bor ára minőség szerint literenkint 3500—8000 korona. Az óboré 6000—10,000 korona. A borkereslet csak helyi fogyasztásra szorítkozik, a borkínálat lanya.

Halálozások. id. Krolopp János f. évi május 28-án hosszas betegség és szenvedés után 77 éves korában Magyaróvárott elhunyt. Temetése május 30-án volt nagy részvét mellett a magyaróvári római kath. temetőben. A megboldogultat köztiszteletben álló nagyszámu rokonság gyászolja. Krolopp Hugó m. kir. gazdasági főtanácsos, egyetemi nyilv. rendes tanár, egyesületünk szakelőadója édesatyját vesztette el benne. Kallivoda Ferenc, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár ny. igazgatója folyó évi május 26-án 72 éves korában Budapesten meghalt. Május 28-án temették a farkasréti temetőben.

Országos Tessedik-ünnep Szarvason. Nagy érdeklődés mellett szép ünnepély volt május 29-én Szarvason Tessedik Sámuel lelkész emlékére, aki 1779-ben a legelső gazdasági és ipari szakiskolát alapította. Az emlékkiállítás megnyitását Bodor Antal dr., a Faluszövetség igazgatója és Borulya Pál nemzetgyűlési képviselő mondottak beszédet, majd pedig Treitz Péter főgeológus a szikes területek hasznosításáról tartott előadást. A negyedszázadig fennállott egykori Tessedik-iskola homlokzatára helyezett emléktáblánál Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár mondott magas szárnyalású ünnepi beszédet. Ismertette Tessedik sokoldalú, utóró és önzetlen munkásságát, amelyet mint pedagógus, lelkész, gyakorlati gazda hazánk javára kifejtett. Az emlékbeszédet során Magócsi Dietz Sándor dr. egyetemi tanár, a tudományos akadémiás és az országos Tanár- és Tanítógyletek képviselőiben mint tudóst és pedagógust méltatta, Petry Mór miniszteri tanácsos a kultuszminisztérium nevében, Beliczey Géza nagybirtokos az OMGE és a Vármegyei Gazdasági Egylet részéről, Szél Sándor debreceni gazdasági akadémiai tanár a szakiskolák részéről és Süberszky Károly dr. egyet. m.-tanár az Orsz. Kertészegylet nevében, Steinecker Ferenc dr. egyet. dékán az Orsz. Faluszövetség és a Közgazdasági Egyetem részéről, Gregersen Lujza a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége képviselőiben, Margócsi Emil igazgató Nyiregyháza megbízottjaként tartott beszédekben más és más megvilágításban méltatták érdemeit. Az ünnepélyen megjelent Kaán Károly államtitkár, Radvánszky Albert báró ev. főfelügyelő, Bolza Pál és Géza grófok, továbbá a Magyar Egyetemi Ifjúság, az Országos Iparegylet és számos köztisztviselő képviselője, ezenkívül sok intézmény, szakiskola, szabadoktatási bizottság pedig átiratban, sürgönyben jelentette be az ünnepelésben való részvételét. Az emléktábla leleplezése után a közönség elzárándokolt az Ó-temetőbe és karénekek kísérete mellett megkoszoruzta a Tessedik sírját, Raffay Sándor ev. püspök pedig fényes papi segédlettel megáldotta a hamvait és szárnyaló beszédben méltatta érdemeit, követendő példának állítva a nép mai vezetői elé.

A budapesti XV. árumintavásár. F. évi május 31-én nyitotta meg a kormányzó a XV. budapesti árumintavásárt, amely méreteiben és a kiállított cikkek sokoldalúságában egyaránt meghaladta az eddigieket. A városiipari iparszarnok hatalmas, kupolás terméin és a szomszédságában régtől ismert barakkokon kívül a régi műcsarnok terméit is megtöltötte a sok kiállított ipari termék. Az érdeklődés nagyfokú, nemcsak a belföld, hanem a külföldi kereskedelmi körök részéről is, amely körülményből remélhető, hogy a vásár a szép erkölcsi sikereken túlmenően anyagi eredményekre is fog vezetni. A kiállítás f. hó 10-ig lesz nyitva.

Gazdasági tanulmányut Bulgáriában. A magyar-bolgár kereskedelmi kamara kéthetes tanulmányi kirándulást rendezett Bulgáriába azzal a céllal, hogy a magyar érdeklődőkkel megismertesse a bolgár gazdasági életet, felhívja a két állam között már a háború előtt meg volt élénkebb gazdasági kapcsolatot. A kirándulást bolgár részről Sztójano-

vich Iván volt miniszter és egykori budapesti bolgár követ vezette, míg magyar részről résztvettek azon a többek között Hoyos Miksa gróf, Almásy László, Erdőhegyi Lajos, Héjji Imre, Erdősi-Hurach Tihamér, Rubinek István, Szakács József és Erdélyi Aladár nemzetgyűlési képviselők és még sokan mások. A kirándulás tagjai május 18-án szálltak hajóra és a bolgár Szomovits kikötőjében léptek partra, ahol a magyar követség részéről Kiss Sándor szófiai követ fogadta őket. A kiránduló társaság tagjait a bolgár földművelésügyi minisztérium kiküldöttjei vezették és megmutatták nekik a bolgár mezőgazdasági termelés legfontosabb ágazatait, így a dohány-, a rozs-, a rizs- és a szőlőtermelést. Eppen rózsaszüret volt s így alkalom volt látni a rózsagyűjtést és a rózsaoilaj készítését. Megtekintettek több mintagazdaságot s behatóan tanulmányozták a bolgár mezőgazdasági termelés mai helyzetét. A látogatás gyakorlati eredményeként megállapítható, hogy a jövőben egy iparunknak, mint mezőgazdaságunknak jó piaca lesz Bulgária. Ma ugyanis a bolgár mezőgazdaság még meglehetősen kezdetleges eszközökkel dolgozik s amennyiben a bolgár kormányzat sikerül a többtermelés programját keresztülvinni és a mezőgazdasági termelést fejleszteni, akkor a magyar gép-, vas- és általában a mezőgazdálkodás számára dolgozó iparágaink igen jó felvevő piachoz jutnak Bulgáriában.

Fenyegető sáskajárás. A tavalyi nagy sáskajárás (olasz és marokkói sáska) ismét fenyegeti az országot. Amennyire a mutatózó jelekből ítélni lehet, Dél-Heves, Dél-Borsod, egész Szolnok, Szabolcs egy része és Bihar nyugati és Békés északi része is egyelőre kisebb mértékben, az ezektől a megyéktől délre fekvő részeken azonban tömeges az olasz sáska kelése. Dél-Heves, Dél-Borsod és a Jászszámban elsősorban a marokkói sáska jelentkezik. A jelekből következtetve veszedelmes sáskajárással állunk szemben. Ez évben, tekintve, hogy az állam a sáskairtasra alig költött valamit, a gazdák és a helyi hatóságok kötelessége, hogy az irtást saját területekre végezzék, az állam csak a vezető szakértőket bocsátja rendelkezésre. Az irtás végrehajtására a Rovartani Allomás (Budapest, II., Kitaibel Pál-u. 1.) utmutatót adott ki, a nagyobbára a portóval együtt 1000 K., a kicsié 700 K. Mind a kettő a rovartani állomáson kapható.

Kártékony állatok (rovarok) és növények vizsgálatáért járó hivatalos díjtételek. A földművelésügyi Miniszter f. é. 72.205. számu rendelettel, amely a hivatalos lap f. é. május 8-iki 92. számban jelent meg, elrendeli, hogy a mezőgazdasági kártékony állatok és növények vizsgálatával foglalkozó állami intézetek (elsősorban a m. kir. állami Rovartani Allomás, a m. kir. Növényélet és Körtani Allomás esetleg ezzel foglalkozó más intézetek és szakközégek) vizsgálati, kísérleti és kiszállási díjakat szedjenek, mely díjakat a miniszter esetéről-esetre buzaárban állapít meg. A vizsgálati díjak 15—9 kg. buza ára közötti váltakoznak. Írásbeli tanács 15 kg. buza. Kiszállás esetén az összes uti- és vasuti költségek, ha szükséges, egy szaktisztviselővel kiszálló altiszt hasonló költségei és minden napra és minden kiszálló tisztviselő után „terítési díj” címén 45 kg. buza fizetendő. Hivatalból elrendelt, de magánosoknál végzett kísérlet esetén ez a fenti díjazás elmarad. Védekezésszerke vizsgálatára az összes vizsgálati díjak, kiszállás esetén a fenti terítési díj és annyiszor, ahány a nap és a kiszálló tisztviselő. Külföldről érkező anyagok vizsgálatáért, velük végzett kísérletekért a fenti megállapított díjak tízszerese fizetendő. A vizsgálati díjakat előre kell fizetni: ellenkező esetben az illető intézet a vizsgálati értesítést visszatartja. A díjak az intézet pénztárába fizetendők be. Egyéb, előre nem látott esetekben, az intézet igazgatója állapítja meg a díjazást. A tíz fejezetből és mintegy negyven szakaszból álló rendeletet egész teljességében nem közölhetjük, de a gazdák jól teszik, ha egyes esetekben külön tájékozódnak a lezavandó illetekekről, vagy ha utólagos leszámlást kérve, a kérdés és anyag beküldésekor 5—6 kg. buza arát előlegként küldik be, mert a rendelet egyes megállapodásai

a gazdaemberre nézve nem eléggé könnyen érthetőek. A fenti vizsgálatokat végző intézeteknek vannak szakjukba vágó nyomtatványaik is: ezeket a multhat ingyen, ezental azonban szintén pénzért adhatják csak. A gazdák jótesszik, ha e nyomtatványok írott jegyzékét az illető intézethez megküldik. Azt hisszük, hogy 3—5 kg. buza árért megküldik ezt a jegyzék-másolatot is. Megjegyezzük, hogy az árak hónapról-hónapra a buza árával emelkednek. Ugy értesülünk, hogy pl. a *Rovartani Allomás* számolva a helyzettel, addig az összes gazdaközönségnek nem kerül tudomására a fenti miniszteri rendelkezés, értesítéseit és vizsgálatait a régi módon végzi, az értesítés megadásakor közli a tudakozódó féllel, mi a fizetvialója és bizik, hogy azt az érdekeltelek minden későbbi sürgetés nélkül az állomás pénztárában megtérítik.

Gazdasági előadás. A keszthelyi m. kir. gazdasági akadémia „Georgicon” gazdaköre az Alsóduánantuli Mezőgazdasági Kamara gazdaggyűlésének napján 1924. évi június hó 1-én vasárnap rendkívüli szakülést tartott, melyen Horváth Jenő az Alsóduánantuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója előadást tartott „A gazdasági szociális feladatai a faluban” címmel. Az értékes előadáson nagyszámu közönség vett részt.

A világ cukortermelése. Az Északamerikai Egyesült Államok földművelési hivatalának becslése szerint a világ ez évi cukortermelése 21.600.000 tonnára becsülhető. A múlt évi összes termelés 20.400.000 tonna volt. A legnagyobb termelés 1913/14-ben volt, összesen 21.000.000 tonna. Az utolsó évdzében azonban nagy eltolódás állott elő a cukoripar terén, ugyanis a háború előtti időben a cukortermelésnek 50 százalékát nyerték cukorrépából, ma azonban a nádcukortermelés nagy mértékben előretört, úgyhogy az egész termék cukortermelésnek 71%-át cukorrépából termelik s csak 29%-ot a cukorrépából.

Az egyetemi mezőgazdász hallgatók bucsustje. Az Egyetemi Mezőgazdasági Hallgatók Egyesülete f. hó 24-én, Schandl Károly dr. államtitkár, Steinecker Ferenc dr. e. i. dékán, Schandl József dr., Kunec Ödön dr., Szabó Zoltán dr., Schiberszky Károly dr., Reichenbach Béla, Manning Részó dr., Réthy Antal dr. egyetemi nyilvános rendezés és rendkívüli tanárok részvételével ünnepélyes keretek között mulatságot rendezett abból az alkalomból, hogy a Közgazdasági Egyetem az idén bocsátotta ki az első abszolvált mezőgazdász hallgatókat. Nagyszámu előkelő közönség és teljes számu hallgatóság jelenlétében folyt le az ünnepélyes bucsuztatás. Az Urbányi Vilmos iparművész tervei szerint és Borbély Ferenc kert. főisk. növ. segítségével aratószorokkal, kalászkokkal és zöld fenyőággal ékesített terembe az egyetemi zenekar játéka mellett és a magyarruhás lányok sorfala között vonult be a bucsuzó hallgatóság, ahol előbb Krájnik Gáspár ifjúsági ének, utána Jancsó Kálmán volt ének bucsuztatva el őket, majd pedig Steinecker Ferenc dr. e. i. dékán magas szárnyalású beszédet intézett az elbete kilépő hallgatósághoz. Az ünnepélyes bucsuztatás után „Gaudemus igitur...” és „Ballag már a vén diák...” dala hangzott fel, majd a magyarruhás lányokkal visszatérő bucsuzók táncba kezdtek. Vig hangulatban a társaság a reggeli órákig maradt együtt.

A XV. árumintavásár.

Május 31-én nyit meg ünnepélyes keretek között a XV-ik árumintavásár. A városiipari iparszarnok előtti elkészített emelvényen a kormányzó és neje Belatiny Arthur, a Kereskedelmi Kamara elnöke Udvozile, akinek szavaira a kormányzó a vásárt megnyitotta.

A kormányzó és kísérete nagy érdeklődéssel nézték végig a kiállítást, melyen a következő cégek kiállításai tüntek fel elsősorban:

Nagharang-együttes. Az Ecclesia-Harangművek R. T. által kiállított négy harangot úgy művészi dekorációjukkal, mint főleg tökéletes muzsikájukkal, minden látogató ezen kiállításra is a legfőbb érdeklődésnek itél.

A budapesti árumintavásár legfontosabb hivatalosa, hogy az export céljára alkalmas iparcikkek az érdeklődő külföldiek figyelmét felkeltsek. Ilyen exportcikk-kiállítás mutat be Sternberg királyi udvari hangszergyár nagykereskedelmi osztálya: Rákóczi-ut 60., zongorákban, pianóknakban, zenekari hangszerekben, hurokban és aktrészkekben.

A vásárt megnyitó előkelőségeknek feltűnt a 718-as hila falke, mely a kitűnő hírnevű Haas Miksa (IV., Kigyó-u. 12.) butornagykereskedő- és lakberendező vállalat kiállítását

HUNGÁRIA SZÉRMŰVEK R.-T.
BUDAPEST, VI. KER., SZONDY-UTCA 76.
TELEFON 147-97. Székhely: HUNGARIABERGE

Termeli az állatorvosi gyakorlatban használatos összes védőoltásanyagokat és szerezkeket. **Sertéspestis ellenes vérsavó** **Állami** **hiprobált** **mielőtt megvásárolásba kapható.** Sertéspestis ellenes anyagunk tiszt, centrifugált vérsavó. **Nem tevesztendő össze a desztillált vörrel.** Kérjen azonnal prospektust!

Külön diagnosztikai osztály. Díjtalan körmegeállapítás. Díjmentes felvilágosítást nyújtunk minden szakkérdésben.

Mezőgazdasági gépek és eszközök, ekék, borenák, vetőgépek, szecsakavágók, répvágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák
MOTOROK, MALMOK
Kérjen árajánlatot!
Wohanka és Társa Utóda R.-T. Minta-raktár Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76.

folgálja le. Egy renaissance-korbeli dus aranyozású és faragású hatalmas ebédő ezen fülke vonzóereje és méltán, mert méreteinek nagyvonalúságánál fogva, büszkesége nagy-
hírű butoriparúknak. A cég egyik specialitását képező polgári butorokat helyszükre miatt tetszetős rajzokban lát-
hatja a közönség.

A Ganz és Társa Danubius kiállítását most is mint minden alkalommal a legimpozánsabb. Ezek a kiállítások főleg a szakértők számára érdekesek, mert a laikus közönség már megszokta a Ganz-gyár gépeit mindig ugyanazon a helyen látni és felületes megtekintés után úgy véli, hogy mindig azonosak a gépek is. Azonban a szakemberek és ügyelmes szemlélők nemcsak más és más gépet látnak itt, hanem minden alkalommal újabb és újabb haladást, újítást, szóval fejletlenebb fejlődést tapasztalnak.

Az idén úgy a laikus, mint a szakértő publikumnak egyaránt szenzációs meglepetéssel szolgál ez az illusztris vá-
llalat. Az iparszarnok mellett felállított villamos vasuti kocsi, mely a Hollandia részére készült sorából való, úgy külső esm, mint belső berendezés, de különösen zseniális szerke-
zeti megoldás szempontjából a legkiválóbbat mutatja.

A gyár többi kiállított gépei is elsőrangúak. A hatalmas mozgó betonkeverő- és felhúzógép a beton- és vasbeton-
építkezések gyorsítását és olcsóvátételét szolgálja. A kis villamosvilágítóberendezés, mely benzinnel, petróleummal és faszénnel egyaránt hajtható, uradalmak, kastélyok és egyéb olyan helyeken, ahol nincs vagy nagyon drága a vil-
lamos áram, aránylag olcsó ára, könnyű kezelhetősége és tartóssága és csekély üzemeltetési költsége folytán rövidesen né-
külözhetetlenné fog válni. A kocsihoz szerelt motoros szivattyutelep árammentesítési és bármely rendszerű öntözési célokra kiválóan megfelel. Nincs helyünk arra, hogy a gyár összes kiállított gépeit külön soroljuk fel, csak még a gépcarnokban kiállított téglagyártó gépekre és henger-
székekre hívjuk fel a figyelmet, melyek közismerten kiválóak és melyek szintén csak a szakember által megállapítható újításokat mutatnak fel.

Az iparszarnok főbejárata előtt felállított gépek mind üzemb-
ben vannak, azokat a cég közkeveltségnek örvendő „Am” típusu motorjai hajtják.

Az egri egyházközségi takarékpénztár három vállalata van képviselve az árumintavásáron. Az első a Bélaapátfalvai Kőedénygyári R.-T., amely használati és dísz tárgyakat állított ki, igen izléses és tartós kivitelben. A gyárat a legutolsó időben teljesen átalakították és modernül rendezték be. A kiállított dísztárgyak közül az értékesebbeket kézfestés díszítik. A második vállalat a Hering-féle Mezőgazdasági Gépgyár és Vasöntő R.-T., Eger. Elsőrangú borsajtókat és kisebb mezőgazdasági gépeket, gépkalkatrézket, kerámiai gépeket (szőlőpréseket) gyárt. A harmadik vállalat az Egri Forgalmi R.-T., amely körülbelül hat különbözőfajta vörösbort és egri fehér aszút tart raktáron. A vállalatokat a kiállításán az Egri Egyházmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója, Sebők Endre dr., továbbá Holzer József és ifj. Hering János igazgatók képviselik. A kormányzó ur Öfö-
méltósága a kiállított tárgyakat megtekintette és hosszasan elbeszélgetett az igazgatókkal.

A kiállítási nagycarnok egyik érdekessége a Magyar Illó-
olajgyár és Vegyiművek R.-T., ezelőtt Tolnaozorai Berurad-
alom illóolajgyára (Győrey Richárd, Pesterzsébet, Soroksári-
ut 50.). A gyár legmodernebb felszerelése lehetővé teszi, hogy minden hazánkban feldolgozható anyagot, az összes hazai természetes illóolajakat, mesterséges illatanyagokat, aetherreket és kompozíciókat olyan minőségben állítsa elő, hogy azok mindenképp versenyképesek. A gyárnak jelenté-
keny a kivitele, különösen Hollandia és Franciaország piacait hódította meg, de a külföld minden államában vannak képviseletei. A kormányzó ur Öföméltósága Győrey Zoltán igaz-
gatónak legteljesebb elismerését fejezte ki.

A kiállítás szabadtérletén a gazdáknak különös érdekes látnivalója a Magyar Vagon- és gépgyár (Győr) kiállítását. A gyár egy 4-5 tonnás teherautót állít ki pótkocsival és egy, a gazdák körében jól ismert és kedvelt ötvasú Rába-
motoroké. A kiállított autó és eke fő előnye, hogy az ismert és rekonstruált Astra szivógenerátorral van felszerelve, mely lehetővé teszi, hogy üzem a drága benzin helyett a lényegesen olcsóbb faszénnel tartható fenn. Több mint két évi tapasztalat igazolja, hogy a gépek ily módon való üzem-
bentartása átlagosan 1/3-1/4-e annyiba kerül, mint a benzin-
üzeműeknek. A gyár különösen külföldre szállít, főleg a benzinszegény Balkánra.

A kiállítás előtt épített autocarnokban szép elrendezés-
ben látjuk Ambrus Lajos kocsigyártó (Győr) kiállítását. A kiállítás specialitása egy szabadalmazott szabályozható vasvázaz olajkáró gép, mely az eddigieknél alacsonyabb és főelőnye, hogy nem ráz, nem himbál, teljes egyensúlyú és tökéletes. A kiállított vasvázaz Eszterházi kocsi újból van szabadalmazva, sulyban körülbelül 100 kilóval könny-

nyebbek az eddigieknél, használatban elpusztíthatatlanok. A kocsi tartósságának és jóságának bizonyítéka a cég régi kiváló hírneve, mely az ország, de különösen a Dunántul gazdái előtt elismert. A kiállítás iránt a notabilitások nagy érdeklődést tanúsítottak.

A közlekedési csarnokban Bogenfürst György kocsigyártó (Budapest, VIII., Fecske-utca 19.) kiállításában gyönyörköd-
hetik a vásárt látogató gazdaközönség. A kiállított szebbnél szebb Eszterházi-, urihajtó- és vadászkocsi a magyar kocsi-
gyártóipar nagy fejlettségét igazolják. Bogenfürst régi jöhírű gyára — 1859-ben alapított — az ország legjobb nevű iparvállalatai közé tartozik, mely iránt a kiállítást megnyitó Horthy Öföméltósága a legelőkelőbb érdeklődést tanúsította. Hosszu ideig szemlélte a kiállítást és a cég főnökének a kiállított kocsi szépsége és jósága felatt a legteljesebb melegegedését fejezte ki. A cég raktárában különféle gazda-
sági luxuskocsikat tart állandóan készen.

A közlekedési csarnokban a régi jöhírű Westely János kocsigyártó cég (Budapest, IX., Halter-u. 36.) tünik szembe. A céget az országban az uradalmak, de különösen a fő-
urak igen jól ismerik. Évek óta szállítja a Baich báró, Szerényi gróf, Cziráky és Teleky grófoknak. A kiállított kocsi külső esm és alapos munka tekintetében felveszik a versenyt minden gyártmánnyal, a legkényesebb igényeket is kielégíti. A főuri körökben oly jól ismert Westely János-
nak a kiállításán is szép sikere volt. A kiállítás iránt állandó volt az érdeklődés és a kormányzó ur Öföméltósága is élén-
ken érdeklődött a kiállított kocsi iránt, amelyekről nagy elismeréssel nyilatkozott.

Praktikus és szép kiállítást nyújt gyártmányaiból a köz-
ismer Hirmann Ferenc cég (Budapest, VII., Csányi-u. 7-9.) A kiállított víz-, gőz- és gázüzemű gépeket kivül a gazdákat főleg a kiállított igen szép Harmat repápermetező, általá-
nóan ismert permetező, borászati cikkek, borszivattyúk, szőlő-
és pincegazdasági cikkek érdeklik.

A 42 év óta fennálló Fischer J. részvénytársaság szá-
kés ponyvagyrát, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elis.mert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvaköleszőnő-
intézet.

Gyapju értékesítését legelőnyösebben teljesít Párczer Gyula, Budapest, V., Honvéd-utca 38. Telefon: 168-24.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-
utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

Patkány- és égrirtást garanciával eszközöl 33 év óta Ditrich-
stein „Perivat” preparátummal, mely emberre, állatra veszély-
telen. Budapest, VII., Kertész-utca 27. J. 116-55.

Gépjavitás és hegesztés jótállással! Mezőgazdasági gé-
pek, motorok, autók, bármely anyagból készült törött öntvények, fogaskerekek stb. hegesztése és teljes kijavitása gyári jótállás mellett. *Gazdabank Agrártechnikai Vállalata*, Budapest, IX., Ferenc-kört 19-21. Telefon: József 34-34.

Közgazdasági és pénzügyi hírek.

Urikány-Zsilvölgyi Magyar Kőszénbánya Részvénytár-
saság az 1923. évi osztalékot részvényenként 25,000 K.-ban állapította meg. Az 5000 K. névértékű részvények 33. számú szelvénye május 30-tól kezdve a Hitelbanknál kerül beváltásra.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Legújabb szakkönyvek!!!

Béke L.: A burgonya termelése és nevelése	37.200
Wittén I.: A hussértelmezés időszaki kérdései	7.440
Konkoly Thagy S.: A világváros és mezőgazdaságunk jövője	12.400
Kovácsy Béla: Jchtényezők és gyapjúsima	31.000
Wolger-Zaitschek: Takarmányozás	124.000
Gócsák S.: A tej és vizsgálata	18.000
Hutya-Farkas: Állatorvosi belgyógyászat. I. kötet	86.800
Thorozskai-Wigand: A kezt (Kertművelészet)	37.200
Bázel E.: Könyvtári könyvek szántóföldi termesztése	14.880
„Sigmund E.: A hazai szikoszok megjavítási módja	93.000
Trautz P.: Szikosz talajok javítása	93.200
Szechenyi gróf: A bősze gyümölcsök elütése stb.	37.200

Postaküldésre külföldi felszámítjuk
"Patria" r.-t. könyvszolgáltatója, Budapest, IX., Öföi-ut 25. szám

Prima román és esoh import 5542

bükkfaszenet

valamint **tűzifát**
vagontelekben azonnal szállít, magyar koronákban is
LIGNOCOMMERCIA
FAIPARI ÉS KERESKEDELMI R.-T.
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 32. SZ.
Telefon: 93-99 és 178-14 Sürgönycím: Koberfa Budapest

Háromszáz anyabirkát

megvételeire keresünk.
Fix ajánlatokat kérünk. Braun Sándor gazda-
sága, Tiszakürt. 901

10 darab gyümölcs- és főzelékszárításra kiválóan alkalmas, keveset használ, kitűnő állapotban levő

Geburth-féle szárítókészülék

összes szerelvényeivel együtt eladó.
Szíves megkeresések dr. Ludwig Willibald-
hoz, Nagymarosra intézendők. 895

FIGYELŐ

UJSÁGSZELVENY VÁLLALAT Telefon: József 02-66.
BUDAPEST
VIII., MAGYFUVAROS-U. 3/A.
Olvassa az összes bel- és külföldi lapokat és megküldi belőle mindazt, ami Önt érdekli.

„KÖZTELEK”

INGATLANFORGALMI IRODA
Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. em.
az OMGE Ingatlanforgalmi vállalata az O. F. B. engedélyével
közvetíti mindennemű mezőgazdasági ingatla-
nok, házhelyek, kereskedelmi és ipartelepek vétel-
ét és eladását, valamint haszonbérleteket és ingatlanok eldarabolását, továbbá budapesti és vidéki házakat, villákat, telkeket stb.
Mindennemű megbízást szolidan, titoktartás mellett és gyorsan lebonyolítunk.
Kérjük a t. gazdaközönséget, hogy vállalatunkat mindenféle ingatlanügyben bizalommal keresse fel.
Üzletszerzőket méltányosan díjazunk.

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, K., NOSZLOPI-U. 1. TELEFON: József 140-66

Szállít: ←GR→ jelű, saját gyártmányu, valamint ←DWF→ és PwK jelű golyóscsapágyakat legjobb minőségben

KÖSZÉNYIET
szállít bármely állomásra buza ellenében is „VULKÁN” SZÉNKERESKEDELMI R.-T. BUDAPEST, V., SZEMÉLYNÖK-UTCA 16.

NYILTTÉR.

(E rovatban foglalkást nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Ablaktáblaüveg
és
melegágyi üveg

BIELEK KÁROLY
táblaüveg-nagykereskedés,
üvegozósági nagyvállalatában,
BUDAPEST,
VIII., Mátyás-tér 14. sz.
Főközpont:
VIII., Csépreghy-utca 4.
Telefon: József 25-04
József 36-04 (lakás)
Hírlapok, naplók, katalógusok

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: Rago Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Gabonasztyálynak jelentése.) Junius 2. A gabonapiac az üzleti tevékenység a malmoknak a vásárlástól való tartózkodása miatt igen szűk keretek között mozgott. A rozs 1000 K-val olcsóbbodott. Junius 2-án Budapesti paritásban kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 78 kg.-os tiszavidéki 3125-3150, fejér- és pestmegyei 3205-3200, buza 79 kg.-os tiszavidéki 3200-3250, fejér- és pestmegyei 3150-3200, rozs 2850-2950, takarmányárpa 3000-3100, sörárpa 3150-3350, zab 3225-3300, tengeri 2700-2750, korpa 2300-2350 K.

Budapesti liszt- és őrléményiac. („Avena” Mezőgazdasági Termény- és Állattérkéskészítő R.-T. jelentése.) A junius 2-iki tőzsden előfordult lisztárak: dupla 0-ás 5900, 0-ás 5400, 2-es 5000, 6-os 4600, takarmányliszt 2500, korpa 2150, 1-es rozsliszt 4100 és a 75%-os egységes rozsliszt 3850 korona volt kg.-kint ab Budapest. Az irányzat továbbra is lanya, aminek főoka az, hogy külföldön — ahova tulajdonképpen a magyar liszt gravitál — semmi körülmények között nem lehet lisztet elhelyezni.

Külföldi terménytőzsdék. Chicago, máj. 31. Buza irányzata egyenetlen, máj. 106 (zárlat máj 29-én 105 1/2), jul. 107 3/4 (107 3/4). Tengeri egyenetlen, máj. 78 3/4 (78 1/4), jul. 76 3/4 (77). Rozs tartott, jul 67 7/8 (67 7/8), szept. 69 1/4 (69 3/8). — Pozsony, Jun. 1. Jegyzések 100 kg.-kint belföldi árúállomásról (egyéb árszabásuaknál Pozsony): buza 78-81 kg.-os 150-155, 78 kg.-os 144, magyar 155-156, rozs 139-140, magyar 136-137, szokványminőségű árpa 138-142, la 142-150, zab 128-130, magyar 127-128, tengeri 128-130, román 119-120, jugoszláv 119-120, köles 110-115, borsó 220-240, hámozott 280-420, lenese 280-400, fehérbab 260-270, tarka 220-230, fűrjhab 250-260, lóbab 130-140, kék mák 490-540, étkezési burgonya 45-50, elsőrangú burgonyakeményítő és keményítőliszt 350-370, buzadara 255-260, kettősfogású 0-ás buzaliszt 240-250, 1-es fogású 230-235, buza főzöliszt 210-215, 5-ös 200-205, 7 és feles 130-140, 0-ás rozsliszt 220-230, 1-es 200-205, egységes kiőrölt 200-205, sötét 145-155, 1-es fogású 0-ás magyar buzaliszt 240-250, amerikai patent export 265-270, árpakása 210-340, köleskása 200-210, korpa 95-98, takarmányliszt 110-115, malátacsira 85-95, szárított préselt répaszelet 68-70, laza 70-72 cseh korona.

Budapesti vágómarhavásár. 1924. évi junius hó 2-án. Felhajtott 1209 darab magyar nagy vágómarha. A mai felhajtás jóval meghaladta a szükségletet, mert idegen vevők nem voltak a vásáron és az itteni huszfogyasztás is meglehetősen gyenge. Emiatt a vásár irányzata lanya volt, az árak az elsőrendű minőségű marháknál kilogrammonként körülbelül 500 K.-val, a többi minőségűknél pedig 800-1000 koronával olcsóbbodtak. A junius 9-iki pünkösti ünnepe miatt a jövő heti marhavásárt kedden, junius 10-én fogják megtartani. Következő árakat jegyezték kg.-kint elősúlyban: Bika jobb minőségű 16,500-17,000, kivételesen 17,500-19,000, silányabb 12,500-16,000. Tarka hizott ökör jobb minőségű 16,500-18,000, kivételesen 18,500-19,500, középminőségű 12,500-16,000, alárendelt minőségű 10,000-12,500. Magyar tehén 10,000-16,000, kivételesen 16,500-17,500. Tarka tehén 9800-16,500, kivételesen 17,000-18,500. Bivaly 9000-13,000, kivételesen 13,500. Növendék 9000-15,000. Kiesontozni való 7500-9500 korona.

Budapesti szurómarhavásár. 1924. évi május hó 30-án. Felhajtás: 551 darab élő belföldi szopósborjú. A vásár irányzata élénk volt, az árak kg.-kint 1000 koronával, némely esetben többet is emelkedtek. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belföldi szopós: I. r. 22,000-23,000, kivételesen 24,000, II. r. 20,000-21,000 korona kilogrammonként.

Budapesti juhvásár. 1924. junius hó 2-án. Felhajtás: 133 darab juh, 41 darab kisorolt kos 9300 korona kg.-kint elősúlyban, 92 darab bárány. A vásár lanya volt. Eladatlannul visszamaradt 92 drb bárány.

Gyapjúpiac. A gyapjúpiac lanya, részben a nagy pénzhány, részben a világpiacra jelentkező általános irányzat hatása alatt. Uradalmi gyapjúért kg.-kint 40,000-42,000 K-t fizetnek. A nyírás eredményei általában kedvezőek s a gyapjú minősége is jó.

Budapesti sertésvásár. Jun. 3. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége sertéstelepeinek jelentése.) A ferencvárosi sertésvásáron a hétfői felhajtás 2900 darab, kimaradt 700 darab. Az üzlet élénk. Árak: prima urasági 25,000-26,000, kivételesen 26,500, prima szedett 23,000-25,000, közép 24,500-26,000, öreg urasági 24,800-25,500, szalonna 23,000-23,500, zsír 31,500 K. Nagytétényről nincs jelentés.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke párja 95,000-120,000, tyúk párja 110,000-180,000, hizott ruca kg.-ja 30,000, hizott liba kg.-ja 39,000, hizott pulyka kg.-ja 32,000, libamáj kg.-ja 80,000-180,000, ludzsir kg.-ja 50,000, tojás darabja 1300-1400 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: ponty Ia 45,000-50,000, IIa 35,000-40,000, élős harsca 60,000-70,000, jegelt harsca 50,000-80,000, compó és kárász 25,000-35,000, süllő Ia, jegelt 85,000, süllő IIa, jegelt 70,000, csuka, jegelt 33,000-40,000, kecsege 80,000-85,000 K.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon. Teljes tej 3700 K, tejszínhab 37-40,000 K, tejföl 18-24,000 K. Litenként, vaj 90-104,000, tehénturó 18-20,000, juhturó 50-60,000, emmentáli sajt 80-92,000, gróji sajt 60-70,000, trappista kicsinyben 45-56,000, nagyban 30-36,000 K. kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon. Sárgarépa 23,000-36,000, petrezselyem 28,000-30,000, zeller 10,000-15,000, karalábé 6000-9600, vöröshagyma 3400-6000, fokhagyma 12,000-15,000, cékla 8,000-9,000, kelkáposzta 16,000-17,000, rózsburgonya nagyban q-kint 2600-3000, kicsinyben kg.-kint 3400-3800, fehérburgonya nagyban q-kint 1900-2000, kicsinyben kg.-kint 2200-2800, karfiol 65,000-100,000, torma 12,000-16,000, spenót 6000-8000, champiungomba 85,000-100,000, alma 46,000-50,000, dió 36,000-40,000 K.

Soproni állattásár. (A Soproni Állattásárpenztár R.-T. jelentése.) 1924. május 30. Felhajtás 138 drb volt. Árak: Ökör I. oszt. minőség (kivételes) 17,000, I. o. minőség 14,000-16,000, II. oszt. minőség 11,000-13,000, kiesontozni való 8500-10,000 K. Tehén I. oszt. minőség (kivételes) 9,000.000 K. Bika I. o. minőség 11,000-15,000 K. Élő borjú 20,000-24,000 K. kilogrammonként.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Zala megye. A pulyka hizalása meglehetősen egyszerű. Annyi tengeridarából, korpából, főtt krumpliból készült lágyeleséget adunk, amennyit csak meg tud enni. Lehet a pulykát tömni is. Ez metélekkel történik, tengerilisztből, árpalisztből, fekete kenyérlisztekből metéleket készítenek, ezeket kiszárítjuk és betömés előtt langyos vízben, vagy lefőlézött tejben megmártjuk, míg annyira fellágyulnak, hogy könnyen betolhatók az állatok torkába. Díval hizalni nem érdemes, mert ha ebből sokat adunk, akkor a husnak avas ize lesz, ha pedig kevesebbet, akkor nem érzik a hatás. A dió egyébként sokkal jobban értékesíthető. — A keltetőgép a baromfiüzemben feltétlenül kifizeti magát. A mestersegés keltetés, nevelés ma már megoldott dolog. Gépvásárlás végett tessék a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületéhez fordulni, Budapest, IX., Üllői-ut 25. Pulykák értékesítése céljából tessék a budapesti községi élelmiszerüzemhez fordulni, Budapest, IX., Soroksári 58., vagy pedig a Magyar Élelmiszer és Árukereskedelmi R.-T.-hoz, Budapest, IX., Tóth Kálmán-utca 8/10. Baromfi-tenyésztési és kertészeti szak-könyvek kaphatók a „Pátria” Irodalmi R.-T.-nél, Budapest, IX., Üllői-ut 25., ajánljuk megvenni Winkler János Baromfi-tenyésztés című könyvét és Czapary Bertalan Zöldseg-termesztés című könyvét. W. g.

P. L. Kiltsee. Olyan rendelet, amely az aratógépek használatát eltiltán, nincsen és ilyen tavaly sem jelent meg. Csupán egy köriratban fejezte ki a minisztérium azt a meggyőződését, hogy ahol a népesség nagy és a munkaszkálom kevés, szociális szempontokból az aratógépek használatának lehető mellőzése indokolt. G. J. dr.

Sz. G. Acsulag. A szárazabb talajra, rétnék az alábbi fűmagkeverék lesz jó kat. holdankint: Fehérher 1-0, lucerna 2-5, lóhere 1-5, esomós ebir 5-5, francia perje 9-0, angol perje 8-5, réti perje 1-5, kat. holdankint összesen 29-5 kg., a nedvesebb fekvésű talajra pedig az alábbi fűmagkeverék lesz rétnék jó: Fehérher 1-5, koreshere 2-0, esomós ebir 3-0, réti csepzpázsit 2-0, réti komocsin 1-5, réti csenkesz 4-0, tarackos tippán 1-0, angol perje 4-0, réti perje 0-5, sovány perje 0-5, összesen kat. holdankint 20-0 kg. e. D. B.

U. B. A normális összetételű boroknál kívánatos, hogy a zajos erjedés alatt a must cukortartalmának túlnyomó része elerjedjen s csak néhány tízedes százalék maradjon az utóerjedésre s ez is lehetőleg a zajos erjedést folytatólagon követő utóerjedés alatt erjedjen ki. A tavaszra maradó utóerjedésnél előfordulhat, hogy a cukormaradékot nem a rendes élesztő, hanem valamely más szervezet bontja meg s a bor nyulós, tejsavas stb. lesz. A jelen esetben is úgy látszik a tavasszal beállított utóerjedésnél az élesztő szerepét más szervezetek vették át s a bor megromlott. Hyen abnormis utóerjedés a lágy, gyenge, rothadt szőlőből készült, nagy hordókban tartott, vagy sokáig a seprón hagyott boroknál szokott előfordulni. A megfagyást nem lehet a baj közvetlen okának tekinteni, legfeljebb annyiban, hogy az erős lehűlés gátolta a rendes utóerjedést. Ha a bor jól kiejert volna, a megfagyás után rendes hőmérsékletű pincében kiengedve s

megpihenve, nem romlott volna meg, csak összetételében szenvedett volna annyi változást, hogy a hordó egy része kicsapódott volna s így az összes sav mennyisége apadt volna. Az a körülmény, hogy a bor még márciusban édeskes volt s a melegebb idők beálltával mindig jobban romlik, amellét bizonyít, hogy az élesztő szerepét más szervezetek, talán tejsavas erjedést okozó baktériumok vették át. Amennyiben a bor még nem romlott ragyan meg, célszerű lesz azt mielőbb erősen kénezett hordóba átfejtetni, azután hektoliterenkint körülbelül 5 gr. ecetsav és 10 gr. szelattinnal megderíteni. Ha hollandi szűrő rendelkezésre áll, a bor megsűrűse is ajánlható. A megtisztult bor, ha talán nem is javult meg egészen, de ize mindenesetre tisztább lesz. P.

Autókerékgyártás
személy- és teherkocsikra
Magyar Abroncs-és Kerékgyár R.-T.
Budapest, VI., Gyár-utca 8. szám
Telefon: 133-66 502 Telefon: 133-68

Ponyva Zsák
minden méretben
UNGÁR S. utóda, Budapest, VI., Király-utca 6. szám
(Simonyi-udvar) 700 Telefon: 56-76

Gyapjú
közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból
legmagasabb áron vásárol
Elővételeket tavasszal nyírándó gyapjúkra legmagasabb áron, magas előleg mellett köt Gyapjuzsákokat legelősebb gyári áron (a gyapjú megvásárlása esetén ingyen) küld:
Zeisler Artúr
Budapest, V., Dorottya-u. 9., félemelet
Telefon: 57-15 584
Közvetítők szokásos jutalékban részesülnek

Kapálóeszközök
egy- és többsorúak
FÜKASZÁLÓK
MAROKKRAKÓK
SZÉNAGYÜJTŐK
BÄCHER * MELICHAR
RUDOLF FERENC
Budapest, V., Vilmos császár-ut 60
TELEFON: 28-02, 19-57 864

WM. PERMETEZŐ
A LEGTARTÓSABB és TÖKÉLETES MUNKÁT VÉGEZ
KÉRJEN LEÍRÁST

PYRAMIS MAGY. FÖLDBIRTOK ÉS FÖLDBÉRLŐK KERESKEDELMI R.T.
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 20

Ajánlunk az őszi idényre thomassalakot, 40%-os kálisót, mész-nitrogént, kénsavas ammoniákat, chilisalétromot, továbbá **15-18%-os szuperfoszfátot** minden konkurenciánál előnyösebb ár és fizetési feltételek mellett
Melis és Pintér
Szombathely
Budapest, V., Széchenyi-u. 3.

Cséplésre, szántásra
la porosz SZÉN
 továbbá
 6000 caloriás hazai
 bányából vagy raktárról
 azonnal kapható
SUGÁR Vilmos szénkereskedelmi és Bányászati r.-t., Budapest, IV., Károly-Nőrut 14. Tel.: József 2-58, 2-59, 2-60.

A m. kir. kiz. szabadalmazott
Hennefeld Ignác-féle jég szekrények
 Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-u. 5. Telefon: 114-29
 Belső működőpajzsal burkolva, nem rozsdásodnak, nem oxidálódnak 80% jégmegtakarítás!
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Szivógáz- és benzinlokomobilok
 automatikus szabályozással, elsőrangú kivitelben, legversenyképesebb árban
 Henger- és dugattyú-speciálonként
 „CORVIN” VASÖNTŐ ÉS GÉPEGYÁR R.-T.-nél Központi iroda: Budapest, V., Alkotmány-utca 23. sz.

Löwy Sándor és József tanagykereskedők
 Budapest, V., Bálvány-utca 8. sz. / Wies, I., Adlergasse Nr. 12.
 Telefon: 21-60 és 183-17 / Telefon: 8001
 A faszakma régi szolid cégje. — Szállítanak azonnal vagontelepekben: Ákác- és Gálkarakó, iparvasuti talpfát, tűzfát, kagylókat, deszkát stb. — Vesznek bármilyen mennyiségű kész faanyagot vagy egész erdőket.
 Tűzfapritó-telepek: Budapest és Kecskemét

ZUPKA ANTAL autokrosszár- és kocsigyár, Budapest, VIII., Hős-u. 17. Tel.: J. 48-08. Állandó raktár új és használt kocsikban. Kocsik javítása, fényezés, újra való kárpitozást intényesen vállalunk. 622

Eladó gazdasági felszerelések.
 Gazdaságom felosztása folytán eladom a még meglévő felszerelésemet: 1 kocsit húszalát Cornick-féle kőmohatógépet; 1 Cornick-féle fűkaszálót; 2 maszint, könnyen járó szekeret; 4 kocsit, számos alkatrészekkel pótlással; 1 kovács-műhelyfelszerelést; 1 javítóra szolgáló 14-soros vetőgépet, ára 1/3 vagon buza. Fizethető aratás után. **Dvorácsék Nándor, Kelenföldi Völgny-utca 15.** Kelenföldi Állomástól 10 perc. 857

Trifolium Magkereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság, Budapest, V., Béla-utca 2. sz.
 Szügyöncim: Rozs
TELEFON: 194-61
Ajánl: eredeti északnémetországi takarmányrépamagvakat és cukorrépamagvakat. 446

Cséplőgép- és malomgépekhez való
golyós csapágyakat javítok
 és minden méretben raktáron tartok
Spirai Sándor
 Budapest, VI., Sziv-utca 71. 348

Gyapjut
 Külföldi megbizásból és belföldi gyáraknak legmagasabb áron vásárol
ÉBER ERNŐ, TOEPLER OTTÓ és TÁRSAI gazdasági üzem- és iparfejlesztő vállalat
 BUDAPEST, V., SZÉCHENYI-UTCA 1.
 Táviratcím: Forax Budapest 863 Telefonszámok: 94-20, 97-09

VILLAMOS-telepeket, berendezéseket tervezünk és építünk. Szivógáz- és elektromotorokat, akkumulátortelepeket, villamos szerelési anyagokat raktárról szállítunk.
HOFFER és SZOMMER mérnökök műszaki és elektrotechnikai vállalata, Budapest, VI., Eötvös-utca 29. Telefon: 49-03

Bérszántást vállal:
Szolinszky Jenő mérnök
 bérszántóvállalata
 Budapest, VII., Damjanich-u. 46.
 TELEFON: József 109-74 691

SZÉNKEFÉK
FARKASVÖLGYI FÉLE VILLAGOSSÁGI ÉS MŰSZAKI RT. BPEST VI. PÖDMANICZKY-U. 33

Cséplési mázsakönyvek vállalatunk nyomtatványosztályában szerkeszthetők be. "Patria" Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvénytársaság, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

LUTTER BÉLA ÉS TÁRSA ÁLLATRIZOMÁNTOSOK ÉS KERESKEDŐK
 Központi iroda: BUDAPEST, V., TÜKÖR-UTCA 4. Telefon: 68-13 és 36-91
Szállít: mindenféle haszonállatot, erdélyi jármosökröt, tarka ökröt és tehenet, tinókat
 Minden mennyiségre kötést elfogad 6012

Eladás a tatai ménésben
 Junius hó 4-én tenyésztésre alkalmas
hámos-, nyergeslovak és csikók
 kerülnek eladásra. Eladás kezdete d. u. 1 órakor a kastély istállójában.
 838 Ménesfelügyelőség.

Azonnal szállít
TÜZELŐ-GÉPTÖZEGET és ALOMTÖZEGET
TÖZEGKITERMELŐ R.-T.
 Központi iroda: Budapest, IX., Kálvin-tér 7. Telefon: J. 126-90, I. 115-98
 Kitermelő-telep és fűszelvény-gyár: **FONYÓD** (Somogy m.)

KAUFMANN ÉS TÁRSA szarvasmarha-, horju-, juh- és sertésbizományi üzlet
 Budapest, Baross-tér 14., földszint (Keleti p. u. mellett) 638
 TELEFON: József 41-91
 Szügyöncim: "KAUFMANN, BUDAPEST, BAROSS-TÉR 14."

SZÁJ.LIT VESZ
 fehér erdélyi lupari prima fehér, borsos- és torontarkó- és torontarkó-ökröket, továbbá megrendelése által jármesbivalyokat és valódi terdai és aszszregeni aszlmj-tinókat legújabb napjárban.
 jármosökröket, továbbá elsőrendű húsos és friss borjú teheneket, tenyésztőszűket, anyaköcsöket, anyabrákat és nio-csúsi vágómarhákat.

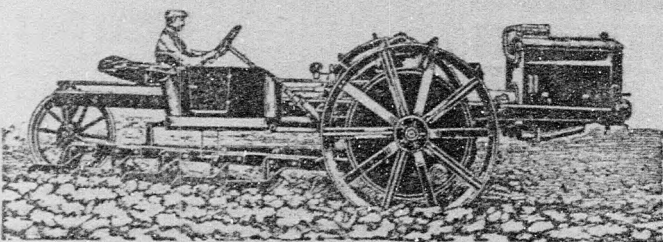
Cigája-juhászat
 mely áll 330 számos anyából, 115 egyéves anyából, 100 egyéves ürüből, 350 idej bárányból és 15 számos koshól, azonnali átvételre **eladó.** Bővebbet: Magyar Östermelő R.-T. Központi irodájában, Budapest, V., Széchenyi-utca 1. 838

Alkalmi vétel. Első kézből jutányosan eladó gazdasági jéggyár és hűtőberendezés
 főleg tejhűtéshez volt használva. A 24 cellás fagyasztókészülék napi tejesítménye 2000-2200 kg. műjég. Bővebb felvilágosítással szolgál.
JAUSZ TESTVÉREK cég, Budapest, VI., Teréz-körút 37. Telefon: 150-44 440

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK GÉPÉSZETÉNEK VEZÉRGYÁRÁNAK
VEZÉRGYÁRÁNAK
 Budapest, V. ker., Széchenyi-utca 1. sz. 10. emelet.
Paba
 HAJLITOTT TALP!
 Tökéletesen száraz faanyag! 081
 Leggondosabb gyári megmunkálás!

Szivógázüzemű „RÁBA” MOTOREKÉNK

minden talajon biztosan, fennakadás nélkül szánt!
 Üzemanyagfogyasztása meglepően csekély!
 Ára jóval olcsóbb a háborúelőtti árnál!

Ismertetéssel és árajánlással készséggel szolgál!

FEHÉR MIKLÓS gépgyár r.-t.
 Budapest, V., Váci-ut 50. szám.

Öntözőszivattyúk
 benzinmotorral összeépítve, tartócsón
 Gazdaságok, konyhakertészetek stb. részére
 A szivattyu egyszerű lekapcsolásával a motor bármely más gép hajtására használható

Győző Béla és Tsa szivattyú- és fecskendőszpecialisták
 Budapest, V., Bérkő utca 3. szám. A Vigaszínháznál

Nagy készlet **szivattyúkban**
 bármely célra és üzemre
Tűzfecskendők

Turbinaszivattyúk
 permetező esőrendszerű
 öntözőtelepekhez

MEGHÍVÓ

a „PÁTRIA” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság foyó évi június hó 12-én, csütörtökön, délután 5 órakor, Budapesten, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székházának (IX. kerület, Köztelek-utca 8. szám) I. emeleti kis tanácstermében tartandó

XXX-ik évi rendes közgyűlésére.)

TÁRGYSOROZAT: 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése. 2. Az 1923. évi április 1-től 1924. március 31-ig terjedő üzletéről szóló vagyonmérleg bemutatása és a felmentvény megadása. 3. A nyereség felosztása. 4. Az igazgatósági tagok jelenléti díjának, valamint a felügyelő-bizottság tiszteletdíjának 1924/26. üzletévre való megállapítása. 5. Választás az igazgatóságba.

A részvényeseket azaz hívjuk meg a közgyűlésre, hogy részvényeiket legkésőbb f. évi június hó 11-én déli 12 óráig pénztárcájuknál a hivatalos órák alatt letenni szíveskedjenek (alapsz. 18. §). A mérleg a társaság üzleti helyiségében a közgyűlést megelőző 8 napon át az alapszabályok értelmében megtekinthető.

Mérleg az 1923. április hó 1-től 1924. március hó 31-éig terjedő üzletév végével.

Vagyon: Pénzkészlet 71,130.387 K. Értékpapirkészlet és letét (hadikölcsön és koronajáradék) 123.390 K. Postatakarékpenztár 7,221.710 K. Készletek és anyagok 88,481.422 K. Felszerelések 2,107.024 K. Adások 317,775.568 K. Átmeneti tételek 33,089.150 K. Ingatlanok 11,906.532 K. Összesen 532,435.183 K.

Teher: Részvénytőke 18,000.000 K. Tartalékalapok 114,085.683 K. Nyugdíjalap 5,730.780 K. Hitelezők 325,320.326 K. Átmeneti tételek 11,496.171 K. Nyereség 1922/23. üzletévi maradvány 111,947 K. Tiszta nyereség 57,690.276 K. Összesen 57,802.223 K. Összesen 532,435.183 K.

Veszteség- és nyereségszámla.

Veszteség: Üzleti költségek 96,734.590 K. Vegyesek 20,047.266 K. Ingatlan-költségek 7,147.168 K. Nyereség 1922/23. üzletévi maradvány 111,947 K. Tiszta nyereség 57,690.276 K. Összesen 57,802.223 K. Összesen 181,731.247 K.

Nyereség: Átmozott múlt évről 111,947 K. A nyomda összes üzemeinek jövedelme 174,088.539 K. Vegyesek 2,803.513 K. Ingatlanjövödelem 4,727.248 K. Összesen 181,731.247 K.

Budapest, 1924. május 23.

Az igazgatóság

Jelen mérlegszámlát és veszteség-nyereségszámlát a társaság könyveivel összehasonlítván, mindenben egyeznek és helyesen összeállítottak találtak.
 A felügyelő-bizottság

Gazdatisztítási állást keresek október hó 1-re, nős, 2 gyermekes, 55. éves, izr. vallású, 36 éves gyakorlattal, készhelyi gyakorlati vizsgával. Egy óráh megszállás alá került nagy uradalom főintézője voltam, jelenleg egy dunántúli igen belterjes nagy béruradalomban intézőként működöm. Minden tekintetben szakavatott vagyok. Szíves megkereséseket „866” jegy alatt a lap kiadóhivatalába kérek. 508

Válogatott erdélyi magyar igásökör és bivaly

Állandóan legjutányosabb napi áron Kapható
Politzer Sándornál, Nagyvárad (Úradex Hár), Metropol-szálloda. 473

Schulz A.
 GYAKORMÉNYEK, KAZANFALAZÁSOK, IPARI KEMENCÉK, TÉGLA ÉS MESTERTELEK KEMENCÉK BUDAPEST
 V. ARÉNYUT 50. TEL. 20257 20-04.

Minden gazda
 a „Köztelek Olcso Könyvtár”-i olvassa. Jegyüket küld a „Patria” r.-t. könyvszolgálatára, Budapest, IX., Üllői-ut 26. sz.

„Ceylon” propolleres gabonatisztító rosták
 elsőrendű kivitelben, kb. 100 kg. súlyban, 11 szálával eladó.

Értékei: Egyszerű felülről tökéletes tisztítás a gabonaszemmagvaknak és kőrök választása a vetőmagoknak (nehézségmagvaknak) a pucolástól. Elválasztja a magvakat súly és nagyság szer. magaméretüktől, rönt. hővel. **HOFFMANN IMRE** Budapest, VI., Nagyvezér-utca 37. Telefon: 13-91

Szőlősgazdák figyelmébe!

Fütrperonoszpóra és lisztharmat ellen egyedül biztos védekező szer a **Badacsonyi rézkénpor**

Megrendelések a **Badacsonyi Rézkénporgyár** címére, **Yapoltca** (Balaton mellett), kéretnek. 900

„SELECTA” Magtermelő R.-T. Budapest
 Központi Irodal: IV., Váci-utca 27—29. sz., felelemelet
 Távirati cím: SELECTAS Budapest Telefon: 191—85
 Kísérleti, tenyész- és tisztítótelep: Sütőpuszta, u. p. Tápószála

Pusztasági magnemesítő telepen **TERMELEK**
fajtiszta konyhakerti magvakat
 Különleges magtisztító üzemében **VÁLLAL**
gazdaságok részére magtisztítást

Jó gazda csakis VINOL-lal permetez. Peronospora ellen 1/2% rézgalic, 1/5% „VINOL”. Lisztharmat ellen 1% tiszta „VINOL”-oldattal.

Több mint 50% munka- és költségmegtakarítás. Gyümölcsösét mindenféle féregtől, szőlőjét szőlőmolytól csakis az általunk készített **EMULSIÓVAL**, vagy pedig az emulsiót házilag előállítható olcsó gépezettel menti meg.

Készíti, árusítja és felvilágosítást ad a **NEMZETI KÖZGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**, Budapest, IV., Váci-utca 31/33. Telefon: 13-36

MAGYAR AGRÁR- ÉS JÁRADEKBANK R.-T.
VETŐMAGOSZTÁLYA VESZ ELAD

legmagasabb napi áron **lobere- és lucernamagot** és egyéb gazdasági magvakat. Mintázott ajánlatokat kér.

mindenemű jól kuzalt és tisztított **gazdasági vetőmagot.**

BUDAPEST, V. kerület, Nádor-utca 16. szám. **ELAD**
 Széchenyi AGRÁR BUDAPEST. TELEFON: 72—91.

ELADÁS

Követlenül rendelkezni egy próbatárgon leg-
jobb minőségű salgótarjáni-
medencei akna, vagy darabos
szemet és feladókészítés
29800, illetve 35 ezer koronáért
és meg fog győződni, hogy a
cséplésnél és egyéb szemel-
nél a leggazdaságosabban
használható szemet kaptá.
Alexander József fa- és
szénagykereskedő, Buda-
pest, József-körút 40. Telefon
József 86-85. 8771

Kühne-téla cséplőszekrény,
580 % azelő-
ségi dobbal, oldal szerelt
második tisztítóval 35 q bu-
záért eladó. Várady gazdaság,
Páty. 8819

Szénát és szalmát
préselve vagy lazán, teljes
vagonrakományokban szál-
lít legelősebb napi áron:
Böhm Arnold
takarmány- és
terménynagykereskedő
Budapest
VII., Vörösmarty-utca 20. sz.
Telefon: József 41-81. 6427

GAZDASÁGI
számlákban szükséges és
NYOMTATVÁNYOK
vállalatunk
nyomtatványosztályában
szerezhetők be.
Arányokat legyen küldök!
"PÁRIA" írod. vállalat és
nyomdai r.-t., Budapest,
IX., Ulloi-ut 25. (Köztelek)

Trágya szék- és istálló-
székben eladó és azonnal szállí-
tható. Érdeklődések: Trágya
8692. Jellegre a kiadóra ké-
retnek. 8692

Eladó a gróf Somssich Béla
Örkényi babócai ura-
dalmában egy komplett keve-
set használt 8 HP Clayton-
Shuttleworth cséplőgarnitúra,
üzemképes állapotban. Érdek-
lődők forduljanak az Uradalmi
Irázósághoz, Babóca. 8818

Jaeger-champagne rozsa-
elő-
jegyzést elfogad Nagy, Bala-
tonederics. Tíz mázsáig ötven,
azonfelett negyven százalék
felár. 8850

Tanyásbirtok nagy gyű-
mölcsösrel,
53 kat. hold, Jászórokszálláson
szabadkézből eladó. Érdek-
lődni ugyanott községkaszánál,
dr. Tóth Istvánnál. Ügy-
nkök kizárva. 8756

32-35 HP Hille, 18-20 HP
Warchalowsky,
8-9 HP Benz, 8-9 HP Höller
és Herz, 7-8 HP Münchendor
Gasmotorenfabrik gyártmányu
használt szivógázmotorok -
gyárilag javítva garanciával
kapható. "Autor" Automó-
bilművek és Motorgyár
R.-T. Budapest, VII.,
Kerepesi-ut 62. 8817

Alfa maganyomásu sepa-
rátor és 6 lóerős
használt Peugeot állóheng-
eres stabilmotor olcsón eladó.
Dr. Eilberg, Budapest, V.,
Sas-utca 25. 8842

Öt HP Rekord amerikai benz-
zinlokomobil tizmillió-
ért eladó. Megtekinthető Fülöp
Lajos tulajdonosnál, Alsóut.
8802

Elsőrangú bécsi gyártmányu
gummitörök.
alig használt **hajtókerék**
eladó. Budapest, Kerepesi-ut
62. 8816

Gőzeke kőgéprendszert
gyártmányu nyolcórés, üzem-
képes állapotban eladó. Szil-
ves megkeresést "Uradalom
8239" jelleg alatt a kiadóra
kérjük. 8239

Szivógázmotor 10 HP, ko-
ralva, eladó, esetleg cséplő-
szekrénytulajdonossal cséplő-
lához társulnak, ugyanott
daráló is eladó. Hajós Sándor,
Alsógöd. 8843

VÉTEL
Egrest minden mennyiség-
ben állandóan veszek.
Weinberger Vilmos, Buda-
pest, Deák-tér, Halcsarnok.
8703

Veszünk takarmánykamra-
berendezést, akku-
mulátorokat, villanyhuzalokat,
szőlőszűrőt és szőlőprést, heko-
litereset. Pördeföldi gazda-
ság, Zalapáca. 8821

Tárcsáshorona 2 drb.
kettőseke
5 drb jókarban levő, megvé-
telre sürgősen kerestetik.
Pilisvörösvári uradalom Inté-
zősége, Pilisvörösvár. 8844

BÉRLLET

230 hold bérllet Pestmegyő-
ben, lakóházzal, gazda-
sági épületekkel, 40- és 60-
hektárosokkal, mely megvál-
landó, ideit terméssel 12 évre
azonnal áadó, Évi bér 8 1/2 va-
gon bura, árvételhez 800 millió
székeség. "Pestmegye 8205"
jellegre válaszlevegős érdeklő-
désnek a kiadóra kéretnek. 8905

500-1000 holdig keresek
bérlletet évi
árvételre, esetleg társulnak.
Közvetítő díjazok. Mészöly,
Karcag. 8823

Hungária-drótfonatok

a legelősebbek és legtehetősebbek.
Egyedül gyártja:
HAIDECKER SÁNDOR
szőlő-, szőlő-,
fonat- és kerítésgyártó
Budapest, VIII.,
Ulloi-ut 48/5.
Arjegyzék ingyen és
bérmentve. 888
Kátrányozott fűtke-
drót alkalmi áron.

Kertgazdasági terményeket
zöldborsót, gyümölcsöt stb.
a legmagasabb napi áron, egy fix, mint
bizományi számlára átvesz és értékesít
ERDÉLYI ÉS SIRHUBER
Béjegy, bizományosok
Budapest, Központi vásárcsarnok. Telefon:
József 149-15. Szíves megküldése a helyszínre utazunk.

Építetők figyelmébe!
Házilagosan építendő **kastély-, gyár- és**
gazdasági építkezések szakszerű ve-
zetését elvállalnék felelősséggel. Megbíz-
hatóságom és lelkiismeretességem uraságokkal és
cégekkel írásban bizonyított. Cím: Kürthy László
okl. építőmester, építész, Veszprém, Mátyás-u. 2. 8807

Fowler 16-os, Kemna 24-es 10 éves,
kifutó állapotban levő
gőzekegarnitúrák eladók.
Bővebbet: **Hoffmann Imre** magánmérnök-
nél, Budapest, VI., Nagymező-u. 37.
Telefon: 13-91. 8908

Szeszfűzőberendezések,
pálinkafűzőüstök, likőr-, cognac-
és egyéb szeszipari készülékek,
vegyszeti ipari berendezések
saját vagy idegen tervrajz szer-
int. Alakítások, javítások, óno-
zások. Autogőnhegesztés. 449
Szemeyei Lajos művész és gépészműve-
 Budapest, IX., Remete-u. 34.

Alapítva 1882.
Rácsos
kapu,
ablak
Bajor Ignác
Budapest, V., Váci-ut 16.
Telefonszám: 14-37. 5316

Szenzációs hatású új találmány!
Gazdaságokban, háztartásokban nélkülözhetetlen!
Legtehetősebb bőrpolcszer a
HARRY VALÓDI MEREV HALZSIR
Gőzszűrővel készült
HARRY
1 kg
valódi merevített.
HALZSIR
Egyszerűen készíthető
FISCHTRAN
Lőszerszám, pata és kőrm. hőkábátok, csizma,
cipők és mindennemű bőrök (lakkbőr) ápolására, pu-
hítására és konzerválására. A bőrt teljesen vízmen-
tesíti teveli. Bekötés után 24 órával később a bőr ismét
fényesíthető! Kapható: 1/2, 1/4, 1/8 és 1 kg-os csomag-
dobozokban, 5, 10 és 25 kilogrammos faldobozban és
200 kilogrammos horodokban. Felhasználási és gyártási:
HARRY-MŰVEK vagy, gyár, **REITER és TÁRSA**
Budapest, VII., (Zugló) Tisza-utca 43/a. 8771
Az Árumintavásáron (Iparszarnok) május
31-től június 8-ig kiállítva.

Apermetező
lelke a szelep.
Ha biztos akar lenni abban
hogy jót kap, ügyeljen a
Vulkán védjegyre.
Vulkán szelepek, Vulkán tömlők
mindenütt kaphatók.

Istállóablakot
magtáráblakot
azonnal szállít 859
Farkas és Társa
Budapest, VI., Lehel-utca 8. sz. Telefon: 82-70

Uradalmi tejjgazdasághoz néhány évi
tapasztalattal rendelkező, nőtlen,
elsőrendű szak-
ember kerestetik
ki a tejkezelés, sajt- és vajkészítés-
ben teljes jártassággal bír. Ajánlatok fizetési
igények megjelölésével, eddigi bizonyítványok-
kal, mielőbbi belépésre, **Győrsági és Péri**
bérgazdaságok központi irodája,
Győr, Opitz Ferenc-utca 19. szám
alá kéretnek. 876

Szánt **Vet**
Gyárunknak sériagyártása
folytán módunkban van a
"SIMMERING"
kétvasu kézi motorekét
2 1/2 vagon buzáért
frankó Budapest
elvámulva szállítani 200
DÉNES B. R.-T.
BUDAPEST, V., VÁCI-UT 98.
Csépel **Arat**

Mezőgazdasági Nagyüzemek R.-T.
Budapest, V., Sas-utca 27. szám.
Alapítke: 3 milliárd korona.
Telefon: 118-46, 147-24, 130-89
Sürgőnyeim: Instructus
Lanninger-rendszerű
esőztetőberendezések és mező-
gazdasági gépek eladása
rendkívül előnyös, hosz-
szulejárata jelzőlogköl-
csön folyósításával, angol
testvérvállalatunk a Hungarian Estate and Mort-
gage Co. Ltd., London révén.
Áruosztályunk szállít:
mütrágyákat, szemet, faszé-
net, benzint, olajat.
Gabona és gyapju
vétele, eladása és
bizományi értékesítése
a legelőnyösebb feltételek mellett.

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ
okl. gazda, gazd. egyi. igazgató, v. bérleti és jószágigazgató
BUDAPEST, VIII., STAHLY-U. 5. I. 8. (Rókus-kórház mellett)
Telefon: József 54-44

O. F. B.
ENGEDÉLY
OKIRAT:
478-82. 82.

Elvállal Mezőgazd. és ház ingatlansokra vonatkozó eladást, vételt, bérleti és más mo-
zógazd. üzleti megbízásokat, előzetes költség nélkül. Szereződések elkészí-
tését. Vítás, peres és birtokreform-ügyekben szakértői szerepet.
Végyes és választott bíról megbízást. Birtokok jövedelmező kezelésének irányítását.

MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK ÉS ESZKÖZÖK
A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE.
BUDAPEST.
MEZŐGAZDASÁGI IPARI BERENDEZÉSEK

„AVENA“ Mezőgazdasági Termény- és Állatértékesítő Részvény-Társaság
 Budapest, V., Nádor-utca 38. Közvetlenül a gazdáktól **EXPORT-IMPORT**
 vásárol és elad. Telefonszámok: 63-43, 63-44 Sürgőnycim: Fundamentum Budapest

PETRÓLEUMOT istállógőloajat, motorhajtóloajat, benzint, gépbenőloajat, kocsikenőcsőt,
RUDVASAT, patkóvasat, patkószedelmét, get, patkószarkot és minden egyéb gazdasági vasat, valamint műszaki cikkeit legelőcsöbban szállít:
„SATUS“ Mezőgazdasági, Műszaki és Árukereskedelmi R.-T., Budapest, VI., Csengeri-u. 86
 Sürgőnycim: „SATUSER“ Telefon: 173-46

✕ SZENET ✕
 Gőzekék- és cséplőgépekhez, mal-mok, téglagyárak és gazdaságok, ugyszintén háztartások részére **helföldi**
darabos akna- és daraszinet minden minőségben, valamint prima porosz szenet és gőzgyári koksztot raktárunkból vagy direkt a bányából mindenkori napi áron azonnal szállítunk
SATTLER ÉS DRÁHANOVSKY tűzifa- és szénnagykereskedők, Budapest, VII., Thököly-ut 8. Telefon: iroda: József 33-17; oszdasda: József 80-83, délután: 20105. 845

LŐSZERSZÁM
 Igás és Jukker, pokróc, térfűés női nyergék
 Gál Mihály szűgyártó, BUDAPEST, VI., Lázár-utca 16. (Operaház mögött)
 TELEFON Interurbán: 188-97
 Javítás és átalakítás posta tagy varott szállítással eszéközölletti

ERDÉLYI MÁRK
 gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gőzeke-bérszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 194-35
 Sürgőnycim: „Gőzeke“ Budapest

Vállal BÉRSZÁNTÁST
 legmodernebb, talhevités, majdnem teljesen új gőz-ekőkkel, vállalja továbbá:
 gőzekekészletek, billenőkék teljes gyári javítását, új tüzszekrények építését, minden-nemű kazánmunkákat.
GŐZEKEALKATRÉSZEKET esz állít minden rendszerű gőzekéhez raktárról, vagy készít és javít rendelés után.
 Modellek után acélöntést, szürke vagy bronzöntvényt.
 Mint a Deichsel-gyár budapesti képviselője. Állandóan raktáron tart és azonnal esz állít új
gőzekesodronyköteleket minden méretben, eredeti gyári áron. 792

Tejesskannák gőzölésére és pasteurizálásra alkalmas engedély-mentes **gőzkazánokat** gyorsan és jutányosan szállít: 697
DAVID és KERTÉSZ kazán- és gépgyára Budapest, VI., Agyag-utca 77. Telefon: 80-17

TRIÓRÖK
 marott sejtkei minden gabona tisztítására. Cseplőgép-szíták
 Tőrekrosták. Mindennemű lyukasztott lemezek.
STAHEL és LENNER triór- és lemezlyukasztógépgyár részvényiársaság Budapest, VI., Országbíró-utca 44-46. sz.

Eredeti STOCK motorekék
 szabadalmazott „Gasofluid“ (faszén és benzin) üzemre
 Átalakítások ~ Javitások
Gazdaságberendező és Motoreke R.-T.
 Budapest, VI., Országbíró-utca 33.
 Telefon: 133-86 és 76-94 669

Általános Gyapjukereskedelmi R.-T.
 Budapest, V., Tükör-utca 4. sz.
 Veszünk uradalmi **GYAPJUT** napi áron.
 Elővételeket tavasszal nyirandó gyapjura esz közölünk.
 Telefonszám: 203-34, 35-91
 Sürgőnycim: Negretti 793

!! BURGONYAMÜVELÉSI GÉPEK!!
SCHÖNWALD LIPÓT amelyekre vonatkozólag a termelő urak szives megkeresésére készséggel szolgálók felvilágosítással és ajánlattal.
 Burgonyaközvetítőiroda Budapest, IX., Lónyay-utca 46. sz.
 Magyar postatakarék-pénztári számla: 30700
 Oszirák postatakarék-pénztári számla: 59876
 Polyozsámka a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Ferenc-körtől főköjénél, Budapest.
 Telefon (interurbán) József 23-49
 Sürgőnycim: KARTSCHÖNWALD BUDAPEST
Burgonyavetőmag-termelés Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth R.-T. burgonya-müvelési gép gyártási osztályának vezérképviselote
 Juhtenyésztés és gyapjuisme Irta: Kovácsy Béla. Ára 31.000 K és postaköltség „Pátria” r.-t. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25
Schönwald Lipót OBKI volt igazgatója.

Tejgazdasági eszközök és berendezések mint hessenbergi fejvödörök, fejoszitkék, tejhódónök, tejmérök, tejhütök, kannák stb. **Tejjes vaj- és sajtgyárak berendezése**
 A világhíró LANZ tejföldözögépek vezérképviselote
 Ajánlattal szolgál: 224
HAHN ARTHUR és TÁRSAI Budapest, VIII., Üllői-ut 52/B.
 Sürgőnycim: CASE BUDAPEST

Pyroleumvilágítás
 50% kal olcsóbb mint bármely más világítóanyag, nem tözvoszólyes, nem füstöl, szagtalan.
Gazdasági épületek világítására kiválóan alkalmas
 Próbaküldemény 5000 korona utánvét mellett.
 Benzint, motorhajtó (nyers) gázolajat, pyroleumot, mindennemű gép-és hengerolajat, kocsikenőcsőt, gépszirt legjutányosabban szállít:
„METEOR“ Világítási és Olajkereskedelmi R.-T.
 Budapest, IX., Közraktár-u. 28. Telefon: József 45-91.

ZSÁKOK, PONYVÁK kölcsön és eladás. Szőlőkötöző-fonalak. **NAGEL ADOLF** szák- és ponyvagyár és köcsöntészet Budapest, V., Arany-János-u. 10. Fiókék: Fiume, Zagreb, Triest, Wien — Telefon: 85-21, 80-82, 104-10, 164-60, 117-70. — Sürgőnycim: NAGEL

F.A.G. GÖLYÓSCSAPÁGYAK
VAS GÉZA ÉS FIA sürgőnycim: DUNLOP
 BUDAPEST, VI., LISZT FERENCZ-TÉR 2.
Golyóscsapágyak gyári javítása megbizhatóan és gyorsan.